

לקוטי תורה המובא

מאמרים
על פרשיות התורה ומועדי השנה

מלוקטים מספרי
תורה אור ולקוטי תורה

ד"ה ולא אבה הו"י אלקיך לשמעו אל כלעט
שם הו"י בעבודה החמידית, והוא דלעילא בעבודת התשובה

מחולק לסעיפים עם פיסוק מלא,
בchosפת ביאורים, פיענוחים, הערות וציטונים

פרשת כי תצא
שנה ד | גליוון קס"ב

שנת חמישת אלפים שבע מאות שבועים וחמש לכבריה

©
כל הזכויות שמורות
למערכת ליקוטי תורה המבואר

הרב לוי געלב

עוורך ראשי

הרב משה גוראיי - הרב חיים זקס
הרב משה לינק - הרב משה מרינובסקי
עורכים

בשורה טובה

לשמווע ולהויריד אלפי שיעורים בחסידות, בתניא, דרך מצותהין,
לקוטית ותונ"א ועוד, באודיו או בכתב
נא לבקר באתר החדש והמפואר אוצער החסידות
otzerhachassidus.com

לקבל הగילוונות באימייל או להקים הגלוונות הבאים
(+1) 718-650-6295
LikuteiTorah@otzerhachassidus.com

לפרטים אודות מוקדי ההפצה בארא"ק וכן להשתתף בהוזאת ההפצה בארא"ק
050-4109309
L109309@gmail.com

יו"ל ע"י

הרב לוי געלב
(+1) 310-938-4016
info@maamaronline.com

מכוון לעדך באממת
בארא"ב (+1) 718-650-6295
בארא"ק 050-4109309
info@otzerhachassidus.com

The Ma'amarim of LIKKUTEI TORAH and TORAH OR are copyright by the Kehot Publication Society, a division of Merkos L'inyonei Chinuch Inc. and are reprinted here with permission.

פתח דבר

בעזה"י

בשבה והודיה לה', מוגש זהה לפני ציבור הלומדים, כאמור "ד"ה ולא אבה ה' אלקין" בסדרת "לקוטי תורה המבוואר", שהוא פירוש וביאור על מאמרי חסידות דפרשיות השבוע ומועדיו השנה, מלוקטים מספרי תורה או רלקוטי תורה לרביינו הזקן נג"מ זצוקללה"ה. ומטרתו להקל בלימוד החסידישע פרשה' בכל שבוע.

הביאור מבוסס על המאמרים המיסדיים על דרוש זה וכן על עוד 'נحوות' מאותו הדרכו (כגון: מספר מאמרי אדמו"ר הזקן, תורה חיים, מאמרי אדמו"ר האמציע, או ר' תורה וכו'). כמו כן נכתבו "ביאורי מושגים" - הסברוה וחברה של מושגים יסודיים בחסידות, המופיעים במאמר.

גם ביאורי המושגים מיסדיים על מקומות אחרים בד"ח אשר שם מבואר העניין באricsות וביאור יותר (כידוע ש'דברי תורה ענאים במקום אחד ועשירים במקום אחר).

כפי שנראה לעין הקורא, נשתרפו הקונטראסים בתוספת מרובה על העיקר ממלה שהוא, בעריכת המאמרים ע"י צוות משפיעים שיחי', עימוד ועיצוב חדש, וגם הגחה יסודית שהיא נקי ומונפה מכל טעות הדפוס, ועוד הרבה תיקונים אשר כל הרואה יאמר ברקאי.

לבקשת רבים, ניתן לקבל הקונטראסים מדי שבוע בשבוע באימייל, לקבלת נא לשלו אימייל לכתבות: subscription@otzerhachassidus.com, וכן אפשר להוציא את הקונטרס, וכן כן גם הקונטרסים האחרים שי"ל על ידינו בכתבות: otzerhachassidus.com.

כבר אמר דוד המלך ע"ה "שגיאות מי יבין", יתכן כי נפלו אי הבנות בעניינים המבוalars או טעות הדפוס וכדומה. על כן שטוחה בקשה בשתנו בפני ציבור המעניינים בקונטרס - לשלו את העורותיהם ונתקנם בבוא העת אי"ה.

כתובת לשלוח העורות: likuteitorah@otzerhachassidus.com

ויה"ר שנזכה לקיום העוד "כי מלאה הארץ דעתה את ה' כמים לים מכסים", ונזכה לשם עז תורה חדשה, "תורה חדשה מאתiT תצא" (ישעה נא, ד), במהרה בימינו ותיקף ומיד ממש.

המאמרים של ללקוטי תורה ותוו"א שייכים להוצאת קה"ת ונדפס ברשותם, תשוח"ח להם.

ח' אולול – ה'תשע"ה

ברכת שבתא טבא

ליי געלב

מכון לעבדך באמת

הזדמנויות פז

דרوش אברך או בחור נמרץ לסייע בהפצת המעיינות לפיעילות בתוככי אנ"ש בתשלום נאה. לעובודה נדרש כמה שעות בשבועם לקבץ סכומי הקדשות (בשעות זומניים לפי בחירתתו) עבור הקונטראסים הנצחים לע"נ קרובים או לרجل שמחה או לזכות והצלחה.

מי שמעוניין בזה יפנה למכוינו

טלפון: 0504109309 718-650-6295 בארה"ב בארה"ק

או באימייל: info@otzerhachassidus.com

**ד"ה ולא אבה
הוי אלקי' לשמי'ע
אל בלעם וגוי'**

שם הווי בעבודה הtmpידית,
והויא דלעילא בעבודת התשובה

תוכן המאמר

פרק א	ז .....
	"ולא אבה הו"י אלקו' לשמעו אל בלעם"
פרק ב	ט .....
	קוצו של י"ד
פרק ג	יג .....
	י"ד של שם הו"
פרק ד	יט .....
	י"ד שבנפש
פרק ה	בז .....
	ה"א שבנפש
פרק ו	כט .....
	ו"ה שבנפש
פרק ז	כז .....
	הו"י דלעילא - עבודת התשובה

ב"ה. לקו"ת פ' תצא, ד"ה ולא אבה [לה, ג – לט, ב]

פרשה תצא

ולא אבה הו' אלהיך לשמווע אל בלעם, ויהפוך ה' אלקיך לך את הקללה לך ג' לברכה בו'. להבין מהו הפלא הנדול ועצום מה שלא אבה ה' לשמווע בקהל איש בליעל כבלעם הרשע. גם, מהו ויהפוך ה' את הקללה לברכה מאחר שלא שמע אל בלעם כלל. העניין הוא, שיש מקטרנים שמקטרנים על ישראל, שכך נוטלן שופר בראש השנה לערב הקטגור, והוא שמחפש אחר עוננות בני ישראל ומדركן אחריםם ללמד עליהם חובה. והוא נקרא בחינת

וגם: מהו "ויהפוך ה' את הקללה לברכה"
מאחר שלא שמע אל בלעם כלל.

עוד צריך להבין בכתב זה: משמעות הכתוב היא שהיתה קללה לישראל והקב"ה הפכה לברכה. ולכארה, הרי הקב"ה לא אבה ... לשמווע אל בלעם' ולא נתן לו כלל נח לקלל, ומכלתחילה הייתה לישראל ברכה, ולמה נאמר "ויהפוך ה' אלקיך את הקללה לברכה" שימושו שבליים קילל והקב"ה הפך את הקללה לברכה?

[ומברא[...]]

העניין הוא:

ישיש מקטרנים שמקטרנים על ישראל, שכך נוטלן שופר בראש השנה לערב הקטגור³, והוא שמחפש אחר עוננות בני ישראל ומדركן אחריםם ללמד עליהם חובה.

והביאור שם עמי' תרגע (להלן: תקס"ז בביאור), הגהות באזה"ת דברים ח"ב עמי' תתקצת (להלן: אזה"ת), מאמרי אדרמ"ר האמצעי דברים ח"ב עמי' תרמג (להלן: אזה"א).

2. דברים כב, ו.

3. ראה ראש השנה טז, ב.

פרק א

"ולא אבה הו' אלקיך לשמווע אל בלעם"

"ולא¹ אבה הו' אלהיך לשמווע אל בלעם,
ויהפוך ה' אלקיך לך את הקללה
לברכה בו".²

[מקרה שני קשיות בכתב:]

להבין מהו הפלא הנדול ועצום מה שלא אבה ה' לשמווע בקהל איש בליעל כבלעם הרשע.

צריך להבין מהו הפלא הגדל שעליו אנו משבחים את הקב"ה על שלא שמע כבלעם, שモזה משמע שביצם היה בלעם חשוב בעניין המקומות והיה צריך לשמווע לו, אלא שהקב"ה לא אבה לשמווע בקהלו, "וכי מה היה בלעם תופס מקום שיישמע אליו, אדרבה היה קליפה המגדר לקודשת דתורת משה וישראל עמו, והאיך ישמע אליו?"
(אדה"א?)

1. המאמר נאמר בש"פ כי תצא תקס"ז.

בביאורנו מיוסדר על:

ה'ביאור, בלקו"ת לאחר אמר זה (להלן: לקו"ת בכיאור), הנהנת כ"ק אדרמ"ר האמצעי בספר מאמרי אדרמ"ר הוקן תקס"ז ח"ב עמי' טرسו (להלן: תקס"ז)

בלעם, שכך היה דרכו של בלעם גם כן, שהיה מחהפש גם כן למצוות מקומן עון לישראל. ראש הפעור הנש��פה על פני היישימון, וישת אל המדבר פניו, מקומות שהיו עתידים שם ישראל לחטוא בו. וזה השבח שישיבת הכתוב, כי אף על פי שבא בטענה, אף על פי כן ולא אבה הוא אלקייך לשםוע, ופירושו, שלא אבה לשםוע אל דבריו כלל, ולא שיש להשיב על דבריו תשובה נצחית מטעם ודעת המושג ומובן, רק שאין מקבלין ושומעין את דבריו כלל בלי טעם ודעת. וכל כך למה, ביאר הכתוב, ולא אבה הוא אלהייך, כי הוא

והינו, שלמרות שישראל היו אז במדרגה נעלית, מכל מקום בלעם חיפש למצוא את הרע הגנוו בהם ואת המקומות שבהם עתידים לחטאו, ועל ידם יוכל לקלל אותם ח"ג.

[ועל פי זה מישבת השאלה הראשונה דלעיל, "מהו הפלא הadol ועצום מה שלא אבה ה' לשםוע בקול איש בלילה כבלים הרשע":]

זהו השבח שישיבת הכתוב, כי אף על פי שבא בטענה, אף על פי כן "ולא אבה הוא אלקייך לשםוע".

ופירושו: שלא אבה לשםוע אל דבריו כלל, ולא שיש להשיב על דבריו תשובה נצחית מטעם ודעת המושג ומובן, רק שאין מקבלין ושומעין את דבריו כלל, בלי טעם ודעת.

בכתוב נאמר "ולא אבה הוא אלקייך לשםוע אל בלעם", ולא נאמר "ולא שמע". כי "ולא שמע" משמע שבלעם הצעיר טענות הקטרוגים רק שלא שמע, ולא נתקבלו טעם" (אדה"א). כלומר, "ולא שמע" משמע שההנאה היא על פי טעם ודעת, ובলעם מציע את הטענות כפי שהן על פי השגתו והקב"ה דוחה טענים אלו שאינם מתקבלים על פי חכמתו ית".

זהו נקרא בחינת 'בלעם', שכך היה דרכו של בלעם גם כן, שהיה מחהפש גם כן למצוות מקומן עון לישראל.

"בלעם .. התאמץ לעיין בעומק גדול למצוא בטוב של ישראל איזה בחוי רע הגנוו ונעלם שם למצוא קטרוג לקללים" (אדה"א), וכך גם המקטרוגים על ישראל למעלה הם בבחינת 'בלעם' ומחהפשים את הרע הטמוון ונעלם בישראל ומקרטוגים עליהם על ידי הבלתי הרע הנמצא בבני ישראל בהעלם.

[ומביא ראיות מהפסוקים שבילעם היה מחהפש את הרע הגנוו בישראל שמחמתו יכול לקטרוג עליהם ולקללים:]

"ראש הפעור הנש��פה על פני היישימון"⁴, "וינשתח אל המדבר פניו"⁵ – מקומות שהיו עתידים שם ישראל לחטאו בו.

על הכתוב "זוקח בלק את בלעם ראש הפעור", פירוש רשי": "קוסם היה בלק, וראה שהן עתידין ללקות על ידי פעור, ולא הי יודע במה, אמר שמא הקללה תחול עליהם ממש".

וכן תרגם אונקלוס את מה שנאמר בבלעם "וינשתח אל המדבר פניו" – "ושווי לקבל עגלא שעבדו ישראל במדבר אפוהי" – ושם את פניו לעומת העגל שעשו ישראל במדבר), שרצה להזכיר מעשה העגל.

5. במדבר כד, א.

4. במדבר כג, כה.

הוא אלהיך ממש. שבכל נפש מישראל יש בחינה והארה משם הוי' ממש, וכמ"ש כי חלק הוי' עמו יעקב חבל נחלתו, שם חלק והארה משם הוי' ממש⁶.

וביאור עניין זה הוא, כי הנה בכל נפש מישראל יש בחינת אהבה הטבעית היוסדת ומוטבעה בטבע נפשו האלהית, שלא להיות נפרד מיהודו ממש.

שהאהבה הגדולה שהאדם אוהב את עצמו תכסה על כל פשעים" (ואה"ת), כך אהבת הקב"ה לישראל שהם חלק ממוני ית' היא באופן שAINO רוצה כלל לשמע את הקטרוגים של בלעם על בני ישראל.

אך באמת "לא אבה הוי' לשםוע", שמלכתהילה לא שמע הקב"ה את טענותיו; אף שאילו היה בלעם ממשיעו אותם היה מוקם לקבל טענות אלו, אך ההנחה מלמעלה הייתה למעלה מטעם ודעת והקב"ה כלל לא הקשיב לטענות של בלעם. וזהו לא אבה' - לא רצה, מצד הרוצון שלמעלה מטעם ודעת.

פרק ב

קוצו של יו"ד

[בסיום הפרק הקודם נתבאר ד"הו' אלקין]
הינו" שבלל נפש מישראל יש בחינה והארה משם הוי' ממש⁷.

ובפרקים הבאים יರחיב לבאר את הדברים ופרט כיצד יש בנפש האלקית שבישראל בחינות שהן הארה מאربع אותיות שם הוי'ה. ותחילה יבהיר את הדרגה העליונה ביותר בשם הוי' - קוצו של יו"ד - כפי שהיא בنفس האדם:

וביאור עניין זה הוא:

בי' הנה בכל נפש מישראל יש בחינת אהבה הטבעית היוסדת ומוטבעה בטבע נפשו האלהית, שלא להיות נפרד מיהודו ואחדותו ית'?

הנחות צמה צדק

א. ועיין מ"ש מות בר"ה ראה אנכי (לקו"ת ראה יח, א ואילך).

בר עד כדי כך שנקרה על שמרק, להיות 'אלהייך' – אליהם שלך (לקו"ת ד"ה ראה אנכי, צוין בהגחת הצ"ץ כאן). 9. עניין אהבה זו נתבאר באריכות בתניא פרקים יח-יט.

6. ראה גם אגרת התשובה פרק ד, לcko"ת ראה יח, א.

7. האזינו לב. ט.

8. וזהו "הוי' אלקין" – שבחי' שם הוי' מאיר ומתגלה

ואהדרתו ית', ואין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שיטות המטעה אותו לומר שאף על פי כן עודנו ביהדותו כו'. אבל ליפרד מיהדותו ית', הרי אפילו כל שבקלים מוסר נפשו על קידוש ה' כו', מלחמת טבע נפשו, נר ה' נשמה אדם, בוגר הדולק שהשלחתה עליה מלאיה כו' בלי טעם ודעota. אלא שהוא מסורת ומוכסה בלבוש שק, הוא הנוף הגשמי, וממנו בא הרוח

מוסר נפשו על קידוש ה' כו'.

אבל כאשר ברור לאדם שמעשה העבירה גורם פירוד מלאכות, כגון שאונסים אותו להשתחוות לעובודה זורה ובגורו שהעובד ע"ז הוא נפרד מהאדוותו של הקב"ה, אז "אפילו כל שבקלים וופשיי ישראלי מוסרים נפשם על קדושת ה' על הרוב וסובלים עינויים קשים שלא לכפורה בה' אחד בה' כלל, אלא בלי שום דעת והתחבוננות, רק כאילו הוא דבר שאינו אפשר כלל לכפורה בה' אחד, בלי שום טעם וטענה ומענה כלל" (תניא פרק יח).

מלחמת טבע נפשו, "נר ה' נשמת ארם"¹¹, בוגר הדולק שהשלחתה עליה מלאיה כו' בלי טעם ודעota.

הכתוב "נר ה' נשמת אדם" מדרמה את הנשמה לנור - כמו שהנור עליה למעלה בטבעו כדי להיכלל במקומו בסיסוד האש, אך הנפש האלקית רוצה בטבעה לעלות למעלה וליכלול ביהדותו ית', ואין זה עניין שנפעל ע"י הבנה והתחבוננות, אלא עניין טبعי למעלה מן הדעת.

אלא שהוא מסורת ומוכסה בלבוש שק, הוא הנוף הגשמי, וממנו בא הרוח שיטות כו'.

הגוף מכסה ומעלים על אור הנשמה, ולכן האהבה הטבעית של הנשמה לאלקות מסורת ואינה מורגשת בגלוי, וכיון שכך יכולה לבוא על

בכל נפש מישראל יש אהבה טבעית לה', כמובן, אהבה שאינה על פי טעם ודעota. על דרך משפט כמו "שאوهב האדם את עצמו ולא טעם לרצון כלל, להיותו קשור באהבת חי נפש בבחיה" עצימות, ואני רוצה למota. וכך הוא ברצון העצמי שבנשמה האלקית, שתדבק ממש באלקים חיים .. ואני רוצה לפרד מיהדותו ית', שזהו אצלה כמו המות ממש, בלי טעם ודעota כלל" (אד"א).

ואהבה זו מושרשת בכל אדם בישראל, ואני תלויה כלל במידת ההשגה שלו בגודלה ה.

ואין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שיטות¹⁰ המטעה אותו לומר שאף על פי כן עודנו ביהדותו כו'.

אמרו רוז"ל: "אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שיטות", היינו שללא הרוח שיטות' לא היה האדם עובר עבירה כי, כאמור, יש בנפשו אהבה לה', ואני יכול להיפרד ממנו אפילו במעשה קל נגד רצונו ית'.

וכאשר אדם נכשל ועובר עבירה הרי זה מלחמת "שנכנס בו רוח שיטות, ונדמה לו شبעבירה זו עודנו ביהדותו ואין נשמו מובדלה מלאקי ישראלי" (תניא פרק יז), כי הרוח שיטות מעוררת את עניי שכלו שלא יבחן כיצד על ידי העבירה הוא נפרד מהקב"ה.

אבל ליפרד מיהדותו ית', הרי אפילו כל שבקלים

11. משלי כ, כז.

10. סוטה ג, א.

שנות כו', אבל בשמעורר את האהבה עד שתחפץ ליצאת מלבושיםה, הרי הוא בא לידי יראת חטא שלא לעבור אפילו על דבר קל של דברי סופרים, כי חמורים דברי סופרים יותר מדברי תורה, שכן נקראו סופרים, כי הנה יש בחינות סופר וספר וספר. ספר, הוא בחינת תורה שבכתב, וספר, הוא העושה את הספר, הוא בחינת תורה שבבעל פה, אשת חיל עטרת בעלה כו':

שלכן נקראו 'סופרים', כי הנה יש בחינות 'ספר' ו'ספר' ו'ספר': ¹⁴ 'ספר' – הוא בחינת תורה שבכתב, ו'ספר' – הוא העושה את הספר, היא בחינת תורה שבבעל פה, "אשת חיל עטרת בעלה" ¹⁵ בו'.

דברי חכמים נקראו בשם 'דברי סופרים' להורות שגבאה מעלהם מדברי התורה שבכתב, כמו מעלה הספר הכותב את הספר, הוא המקור שמננו נמשך הספר, לגבי הספר. וכן דברי חכמים הם למעלה מדברי תורה ¹⁶.

וזהו "אשת חיל עטרת בעלה". 'אשה' היא בחיה' מקבל מהאיש המשפייע. וכן התורה שבבעל פה היא בבחיה' מקבל מהתורה שבכתב (שהרי תורה שבבעל פה היא פירוש התורה שבכתב, והיא מפרטת ומגלה את הדינים שהיא 'מקבלת' מתורה שבכתב), וזהו 'אשת חיל עטרת בעלה' – שם שהאהשה (המקבל) היא כמו עטרה וכתר על ראש הבעל (המשפייע), כך התורה שבבעל פה היא למעלה ממדריגת תורה שבכתב (בעלה) דתורה שבבעל פה, לנו' (ומטעם זה לא ירצה להתלבש

ב. ועיין מ"ש מוה בד"ה ושאבתם מים בשושן (לקו"ת דרושים לטוכות פ, ב), ובד"ה שחורה אני ונאוה (לקו"ת שה"ש ז, א).

הגחות צמה צדק

13. ראה סנהדרין פח, ב. עירובין כא, ב.

14. ספר יצירה פ"א מ"א.

15. משלו יב, ד.

16. ומפני מעלהם לא ירדו דברי סופרים' להתלבש בספר כמו התורה שבכתב, ונשארו בחינת תורה שבבעל פה, בדיוקן של ישראל - "דברי סופרים", למעלה מהתלבשות בכתב.

האדם רוח שנות, שלא ירגיש את האמת שעלו די כל מעשה עבירה הוא נפרד מלאקוט.

אבל בשמעורר את האהבה עד שתחפץ ליצאת מלבושים – הרי הוא בא לידי יראת חטא, שלא לעbor אפילו על דבר קל של דברי סופרים.

עבדות האדם היא לעורו ולגלות אהבה טבעית זו, וכאשר היא באה מהעלם אל הגילוי ופועלת את פועלתה, אזו נרגש איך על ידי כל מעשה עבירה האדם נפרד מהקב"ה, ונעשה מופרך אצללו לחולוין לעbor אפילו עבירה קלה שהרי ע"ז הוא נפרד ממשנו ית' ח"ו ואפילו 'קל שבקלים' איינו רוצה לפרד ממשנו ית', ואזו האדם ירא חטא', והוא ירא המצוות שמדוברי סופרים הם 'סיג לתורה', שנשמר גם מדבר המותר כדי שלא לבוא לידי איסור ח"ז, וזהירות זו היא מצד עצם היראת חטא', שира מאדר ולהיפרד ממשנו יתברך (ע"פ אדה"א).

[מוסיף, דבאמת בדברי סופרים ישנו חומר מיוחד:]

כי "חמורים דברי סופרים יותר מדברי תורה" ¹⁷.

12. יראה זו נקראת 'יראת חטא' במאמר רוז"ל "כל שיראת חטא קו"דמת להכמתו", הינו "שידעת חטאו הוא בחיה' פנימיות ועצמיות דבחי' ביטול נקודת הרצון הפשטוט, שקדם לכך מה' שבנפשו" (אדה"א).

כלומר, יראה זו היא מצד אהבה הטבעית שלמעלה מהחכמה (ושאר הכוחותagalim שבנפש האלוקית), ולכן היא 'קדמת' במעלתה לחכמה שבנפש.

ובחינת אהבה זו הוא בחינת קוצו של י"ד של שם הוי'. כי הקוץ של הוי' פונה למעלה, ורומו שהוא נمشך למעלה לאין סוף ב"ה, שהוא למעלה מוגדר ההשנה, ולית מחשبة תפיסא בה וכולא קמיה כלל חשב, כי אני ה' לא שניתי כו'. וכך הוא עניין אהבה זו שהוא בלי טעם ודעת, היא מצד השראת או ר אין סוף ב"ה ממש המלווה בחכמה שמחיה את הנפש, שהוא למעלה מוגדר ההשנה כו', ולכן הוא כשלחת העולה מאליה ומעצמה כו'. רק לפי שהיא מסותרת צריך האדם לעוררה, ובאותרו דלתה אהערותא דלעילא, להיות ג"כ ולא אבה לשימוש מבחינה שהיא למעלה מן הטעם והדעת?

האהבה הטבעית להקב"ה מצד או ר א"ס שמאיר בנפש, ומאחר שאור א"ס אינו מושג ומובן לנפש, אלא שורה בנפש למעלה מוגדי השגה, התקשורות זו בה' אינה נפעלה על ידי השגה והתבוננות של האדם, כי האור האלקטי הפועל את האהבה הוא למעלה מהשגה.

ולכן הקוץ של הוי' פונה למעלה, היינו שעולה לאור אין סוף ב"ה עצמו, שלמעלה מדריגת החכמה, ולאחר איןנו בגדר השגה בחכמה ושכל - לית מחשبة תפיסא בה'.

ועבודת האדם אכן אינה לפועל ולהוליד אהבה זו על ידי התבוננות, אלא לעורר את האהבה הטבעית הנמצאת בהעלם מطبع בריאתו והגופ מסתיר עליה, שתאיר אצל האדם בגלי ותביא אותו ליראת חטא. ואנשורי האהבה מתגלית, הרי היא פועלת 'מאליה ומעצמה', לא על ידי עברות האדם, כי אהבה זו קיימת בנפש מצד האור האלקטי המAIR עליה, ולא מצד עבודת האדם.

ובאותרו דלתה אהערותא דלעילא – להיות ג"כ "וילא אבה לשימוש" מבחינה שהיא למעלה מן הטעם והדעת?

בכתב, ונשארה 'דברי סופרים' שלמעלה מן הספר' דתורה שבכתב.

[ונהן, נזכר לעיל שבנפש האלקית יש בחינות שהן המשכו והארות של ארבע אותיות שם הוי'. ועתה יתברר שהאהבה הטבעית שבישראל כנ"ל - היא בחוי' קוצו של י"ד דשם הוי' כפי שהוא בנפש]:

ובחינת אהבה זו – הוא בחינת קוצו של י"ד של שם הוי'.

כי הקוץ של הוי' פונה למעלה, ורומו שהוא נمشך למעלה לאין סוף ב"ה, שהוא למעלה מוגדר ההשנה ולית מחשبة תפיסא בה¹⁷ וכולא קמיה כלל חשב¹⁸, כי "אני ה' לא שניתי" ב'.

וכך הוא עניין אהבה זו שהוא בלי טעם ודעת, היא מצד השראת או ר אין סוף ב"ה ממש המלווה בחכמה שמחיה את הנפש, שהיא למעלה מוגדר ההשנה כו'.

ולכן הוא כשלחת העולה מאליה ומעצמה כו', רק לפי שהיא מסותרת – צריך האדם לעוררת עניין קוצו של י"ד' שבחלק ה' עמו' הוא

הגחות צמח צדק

ג. ועיין בשעריו קדושה להר"ז חלק ג' שער א': כי קוצו של י"ד בו' ע"ש, ועיין שם שער ב': ויחידה כו'.

¹⁹. מלאכי ג, ג.

¹⁷. תיקוני זהר בהקדמה (פתח אליהו).

¹⁸. זהר חלק א יא, ב.

ב. וביאור עניין הי"ד של שם הוא בנסיבות חכמתו, כח מ"ה, שהוא בבחינת הנסיבות, שאינה אלא בבחינת נקודת בו. והענין, כי הנה נודע של היהות בתהווות מה שחייב ראיית גליי השתלשלות מאור אין סוף ב"ה, שהוא מעלה מעלה מבחינת גדר ההשתלשלות, הוא על ידי כמה מצומצמים וירידת האור בהעלם אחר העולם, עד שירידה ונמשכה האריה מועטת ומוצמצמת מארה, כדמיון האריה הוזצת

אותיות שם הוא', ובפרק הקודם הקודם נתבאר עניין קוצו של יי"ד שבנפש - האהבה הטבעית להקב"ה שלמעלה מטעם ודעת. ועתה ימשיך ויבאר את בח" הי"ד. תחילת דברו את עניין הי"ד כפי שהוא מעלה בשם הוא', ובהמשך לזה יברור (בפרק הבא) את עניין הי"ד כפי שהוא בנפש):

ב. וביאור עניין הי"ד של שם הוא', אין הוא בנפש:

הנה, הי"ד הוא בבחינת חכמתו - בכח מ"ה, שהוא בבחינת הנסיבות, שאינה אלא בבחינת נקודת בו.

היו"ד מורה על בבחינת החכמתו שלמעלה וצורתו הי"ד היא נקודת בלבד, לפי שהבחינת החכמתו היא מצומצם גדול לגבי עצמות אור אין סוף, ואינה אלא נקודת לגבי האור שלפני הנסיבות.

וזהו ש'חכמה' אותיות 'כח מה', להורות שכח החכמתו הוא בבחינת 'מה', שאין נחשב לגבי אורו העצמי של הקב"ה.

והענין:

כפי הנה נודע של היהות בתהווות בבחינת חכמתו שהוא ראיית גליי השתלשלות - מאור אין סוף ב"ה שהוא מעלה מעלה מבחינת גדר ההשתלשלות, הוא על ידי כמה מצומצמים וירידת האור בהעלם אחר העולם, עד שירידה ונמשכה האריה מועטת ומוצמצמת מארה.

כאשר האדם מעורר את אהבתו הטבעית לה' שלמעלה מטעם ודעת, אז הוא מעורר למעלה, כמובן, את אהבתו העצמית של הקב"ה לישראל שלמעלה מטעם ודעת, ואז "ולא אבה ה' לשמור אל בלם, הגם שבלם מקטרג בטוב טעם ודעת .. אף על פי כן אין חפץ לשם לטענותו, אחר שרצונו בישראל הוא בבחינת עצימות הרazon שלמעלה מהטעם - אין הטעם של הקטרוג עושה בו שינוי" (תקס"ז).

דנהנה, כאשר אהבה היא על פי טעם ודעת, יש מקום לטענות שכליות נגד האהוב, אך כאשר אהבה היא מבחן השם מעלה מגדרי השכל - אין כל מקום לשמיית הטענות. וזהו "ולא אבה ה' אלקיך לשם אל בלם" - שמתגלית אהבתו העצמית של הקב"ה לישראל וכיון שהוא אהבה שלמעלה מטעם ודעת, מילא אין פונה כלל לשמווע את טענות המקטרג.

זהו ע"י שעבודת ישראל היא באופן כזו שמתגלית בהם בח" קוצו של יי"ד שמצויה הם מקשרים בו ית' למעלה מטעם ודעת, וכמם הפנים לפנים' מתועורת אהבה העצמית של הקב"ה בישראל.

פרק ג יי"ד של שם הוא'

[פרק א נתבאר בפירוש "היי"ה אלקיך]
- שבנפש כל אחד בישראל יש הארות מאורבע

כח ד דרך שערות הראש, שצומחין ויונקין מן המוחין שבראש דרך הנולגלה, החופפת על המוחין, שמעלמה ומסתרת את המוחין עצמן שלא יהו בণilio, כדי שלל ידי זה הצמחנה השערות מעצם הנולגלה החופף ומכתה על המוחין. והארה ההייא היא מצומצמת מאד, עד שאין לה ערך וייחום עם הארת המוחין עצמן, כמו שאין ערך וייחום לשערות עם המוחין, שהרי אפילו אם מגלחין את השערות לא יריגש כאב במוחין כלל. אך, ככל המשל הזה יותר מוח לאין קץ, הוא עניין התהווות החכמה מלמעלה מן החכמה, מאור אין סוף ב"ה שהוא רם ונשא כי' יותר מהטהוות הממדות אהבה ויראה מן

אפילו אם מגלחין את השערות לא יריגש כאב במוחין כלל.

השערות יונקנות את חיונותן מן המוחין שבראש, אך מכל מקום רחוק ערכן מادر מהמוחין עצמן לפי שהמשכת החיים מהמוח אל השערות היא דרך עצם הנולגלה המפסיק וחוזץ בין המוחין עצם לשערות, ולכן מה שנמשך בשערות אחריו צמצום והפסק זה הוא הארה מועטת מادر שאין לה כל דמיון ושיכות למוחין עצמו.

והדבר ניכר בזה שהמוחין אינם מרגישים כשוגוזים את השערות, אף שבדרך כלל כאשר מנתקים דבר מקור חיותו נרגע כאב במקורה, כי השערות שחיהות באה מן המוחין על ידי הפסק - אינם 'ונגים' למקור חייהם ואפשר לגוזם מבלי שמקור החיים ייגish בכך.

בך, ככל המשל הזה ויתר מוח לאין קץ – הוא עניין התהווות החכמה מלמעלה מן החכמה, מאור אין סוף ב"ה שהוא רם ונשא בו.

על דרך המשל הנ"ל, הוא בנמשל שהמשכת החכמה מאורו יתברך היא על ידי צמצום והעלם.²¹

21. "משום שאין עורך כלל וככל בין עצמות המאצל לנצללים, על כן אי אפשר שיבוא אוור מציאות גנטית באצללים, כי אם על ידי צמצום דשערות שהוא בא בדילוג גדול" (תקס"ז).

ספרית החכמה דאצילות היא 'ראשית גילוי ההשתלשלות', ככלומר תחילת גילוי שלומות המוגבלים. וכך להציג את בחיה החכמה שתהיה 'ראשית' לעולמות המוגבלים היי צrisk להיות 'צמוש' באור א"ס ב"ה, היינו שאורו ית' הבלי גבולי יתעלם ולא יאריך, ונמשכה רק הארה 'מעוטה וממצמצמת מאד' מאור אין סוף שהיא נקודה אחת קטנה לגבי עצמות אוורו יתברך²⁰, וממנה מתחילה סדר השתלשלות העולמות.

[ומבייא משל גשמי לעניין צמוס אוורו יתברך הא"ס להמשיך הארה מועטת וממצמצמת דספרית החכמה:]

בדמיון הארה היוצאת דרך שערות הראש, שצומחין ויונקין מן המוחין שבראש דרך הנולגלה החופפת על המוחין, שמעלמתה ומסתרת את המוחין עצמן שלא יהו בणilio, כדי שלל ידי זה הצמחנה השערות מעצם הנולגלה החופף ומכתה על המוחין.

והארה ההייא היא מצומצמת מאד, עד שאין לה ערך וייחום עם הארת המוחין עצמן, כמו שאין ערך וייחום לשערות עם המוחין, שהרי

20. עד"מ מרוב ותלמיד, אילו יצויר שכלו של הרוב הוא אין סוף, הרוי כדי ללמדו עם תלמיד שיכלו מוגבל, הרוב צריך להעלם את שכלו ולהמשיך רק הארת שכל מצומצמת מאד, שתהיה לפני ערך שכלו של התלמיד.

הchap"ד, שעצמיות החב"ד הן מלובשות במדות. אבל התהווות החכמתה מואר אין סוף ב"ה, אין עצמיות או רין סוף ב"ה מלובש בה, אלא האריה מועטה ומצויצמת מן החעלם. דהיינו, לאחר ההעלם וההסתדר עצמיות או רין סוף ב"ה, וכמ"ש ישת חישך סתרו, שמסתתר בבחינת חישך והעלם להיות גילוי ההאריה בבחינת חכמתה, ראשית גילוי ההשתלשלות. והוא ה' מלך נאות לבש כו' אף תכון תבל כו', שכדי להוות תכון תבל, הוצרך להתלבש או רין סוף ב"ה בבחינת לבוש וכוסוי, שלא יאריך ויתגלה כמו שהוא אלא בבחינת צמצום

שאין כל ערך ושicityות בין או רין סוף ובין בחיי החכמתה. וכך היא נמשכת 'מן החעלם', על ידי הקדמת צמצום עצום המפסיק ומעלים למורי את הבהיר העליונה, עד שאין כל דמיון בין המשכה המצויצמת ובין הבהיר שמננה נמשכת. וזהו כמשל המשכת חירות השערות מן המוחין, שאין כל ערך בין חירות השערה למוחין שהם נמשכה החיים, ננ"ל.

וכמ"ש²² "ישת חישך סתרו" – שמסתתר בבחינת חישך והעלם, להיות גילוי ההאריה בבחינת חכמתה, ראשית גילוי ההשתלשלות.

ה'חוושך' הוא היעלם שאור א"ס מעלים עצמו כדי להמשיך ולהאיר את הבהיר המצויצמת שהוא ראשית הגילוי בסדר השתלשלות, בחיי החכמתה.

[וע"פ יסוד זה, שהמשכת האלקות לעולמות היא על ידי שאור אין סוף מתעלם ונמשכת ממנו רק האריה בעלמא, יתבראו כמה פסוקים ומאמרי ר"ל בהם נתרפרש שבריאת העולמות היא על ידי 'לבוש', 'צמצום' ו'מדת הדין':]

והו ה' מלך נאות לבש כו' אף תכון תבל"²³ כו', שכדי להוות 'תכון תבל' הוצרך להתלבש או רין סוף ב"ה בבחינת 'לבוש' וכוסוי, שלא יאריך ויתגלה כמו שהוא אלא בבחינת צמצום כו':

[ומוסיף לבאר איך המשכת החכמתה מלמעלה מן החכמתה אינה כלל המשכות בסדר ההשתלשלות שהמדרגה התחתונה המשכת מהמדרגה שלמעלה הימנה:]

**יותר מהתהווות המדות אהבה ויראה מן החב"ד,
עצמיות החב"ד הן מלובשות במדות.**

אבל התהווות החכמתה מואר אין סוף ב"ה – אין עצמיות או רין סוף ב"ה מלובש בה, אלא האריה מועטה ומצויצמת מן החעלם; דהיינו, לאחר החעלם וההסתדר עצמיות או רין סוף ב"ה.

ב המשכות מדריגת למדרגה בסדר השתלשלות, אין ריחוק ערך כ"כ בין המדריגות. ולדוגמא, המשכת המידות מן השכל אינה באופן שיש הפק והעלם בין השכל למידות, אלא אדרבה, המידות נולדות דוקא על ידי שהלב מרגיש את השכל המחייב את טוב הדבר והוא מתעורר באהבה. ונמצא שהשכל עצמו מתלבש בכל ומעורר אותו לאהוב את הדבר.

ולכן על המדות אינו מתאים כלל משל השערות, שכן דבר זו ונבדל מן המוחין ומתלבשת בהן רק האריה מועטה וחיצונית מן המוחין ומשל השערות מקביל דוקא לתהווות החכמתה מואר אין סוף ב"ה, שהיא המשכה באופן

כו'. וזה שכותב בראשית ברא אלקים כו', בראשית, גנילוי, בחינת ראשית הגנילוי, היא בחינת חכמה, ברא אלקים, במדת הצמצום. וכما אמר רוזל' בתחילת עלה במחשבה לברא במדת הדין כו'. כי היא הארץ מצומצמת כדי להיות ראשית הגנילוי בהשתלשלות העולמות, כי החכמה ראשית גנילוי ההשגה וההבנה באור אין סוף ב"ה המתגלה בבחינת בינה, שהוא ה' עילאה בחינת התפשטות אורך ורוחב כו', מלא כל עליון וסובב כל עליון כו'. אלא שבחכמה ההשגה היה בבחינת העולם, שאינה מוארה ומתגלה אלא כברך המבריק במוח שבלו של אדם על דרך ממש. ובלוו צמצום אורך אין סוף ב"ה

כ"י החכמה ראשית גנילוי ההשגה וההבנה באור אין סוף ב"ה המתגלה בבחינת בינה, שהוא ה' עילאה בחינת התפשטות אורך ורוחב כו' מלא כל עליון וסובב כל עליון כו'.

אלא שבחכמה ההשגה היה בבחינת העולם, שאינה מוארה ומתגלה אלא כברך המבריק במוח שבלו של אדם על דרך ממש.

ראשית הגילוי סדר ההשתלשלות היה בקדודה אחת כללית, והוא בחו' החכמה. ולאחר כך נקדודה זו מתרחבת ומתרחבת על ידי בחינת הבינה, וע"י התפשטות ותתרחבות זו נמשכת ההארה לכל העולמות.

זהו שהחכמה נרמזת באות י', שהוא בצורת נקודה, ואילו הבינה נרמזת באות ה' (ה' ראשונה דשם הו') שיש בה ציר של התפשטות לאורך ורוחב, כי בבינה האור מתחפשט לאורך ורוחב.

והעןין יובן מופיע התגלות דבר שכל באדם. תחילת התgalות היא בהארה נקודה אחת כללית, כמו ברך המבריק נקודה אחת בלבד, שאין בו התפשטות והשגה והבנה עדין... ואחר כך בא הברקה זאת להתפשטות ההשגה באורך ורוחב".

(אד"א).

זהו שכותוב²⁴ "בראשית ברא אלקים" כו': 'בראשית' - גנילוי בחינת ראשית הגנילוי, היא בחינת חכמה, 'ברא אלקים' - במדת הצמצום. נאמר 'בראשית ברא אלקים', והפירוש הפנימי בזה הוא: התגלות והתחווות בחינת 'ראשית', היינו ספירת החכמה שהוא 'ראשית הגילוי' סדר השתלשלות, היא ע"י 'ברא אלקים' - צמצום והעולם אוואס', וכיודע שם אלקים מורה על מידת הגבורה והצמצום.

והיינו כן"²⁵, שבcheinת החכמה נמשכת על ידי הקדמת צמצום עצמות אורו יתברך, ומה שמאיר בהתחווות החכמה הוא רק הארץ בעולםא.

וכמאמיר רוזל':²⁵ 'בתחלתה עלה במחשבה לברא במדת הדין' כו'. כי היא הארץ מצומצמת כדי להיות ראשית הגנילוי בהשתלשלות העולמות. התחלתה של סדר השתלשלות הבריאה היא על ידי 'מדת הדין' והצמצום, שהאור מתצמצם ומאריך רק בבח' נקודה אחת, ודוקא נקודה מצומצמת זו יכולה להיות ראשית הגילוי להשתלשלות העולמות, בחו' החכמה.

[ומברא מידוע דוקא החכמה היא 'ראשית' ממנה משתלשלות כל הבחינות:]

.24. בראשית א, א.

.25. הובא בראשי' בראשית א, א. וראה בראשית רבה סוף פרשה יב.

וחתלבשו בבחינת חכמה, לא היה יכול להיות התפשטות בח"י מלא כל עליון וסובב כל עליין, שהיו העולמות בטלים במציאות לנמרי, והוא אין ואפס ממש. כי גם עכשו אחר שנבראו העולמות, הרי קמיה כולה כלל, אלא שהוא לא, בכפ' הדמיון, ולא לא ממש. ואף גם זאת, אינו אלא קמיה, ולא לגבי הנבראים. אבל אם היה אור אין סוף ב"ה מתגלה כמו שהוא היו בטלים ממש, והוא אין ולא ממש. וכך אמרו ר' ל' בשעה שקטרכנו המלאכים הושיט

כולה כלל²⁷, אלא שהוא 'כלא' – בכ"פ הדמיון, ולא 'לא' ממש. ואף גם זאת, אינו אלא 'קמיה', ולא לגבי הנבראים. אבל אם היה אור אין סוף ב"ה מתגלה כמו שהוא היו בטלים ממש, והוא 'אין' ולא' ממש.

לאחר שנבראו העולמות מהאהרה המצווצת מהחיה אותם, הנה לגבי הארה זו העולמות בטלים, אך ביטולם הרוא ש"כולה קמיה כלל חשיב", 'כלא' בכ"פ הדמיון, הינו שאין שאריהם במציאותם ואינם חזורים להיות אין ואפס ולא' ממש, כי לגבי הארה המתלבשת בהם יש להם איזו תפיסת מקום.

אך אףלו ביטולם זה שם 'כלא' אינו ניכר ונרגש בנבראים עצם, כי מפני הסתר אורו יתברך אינם מרגישים אףלו את הארה המצווצת מהחיה אותם, וכן בחרגשותם הם מציאות בפני עצמה, ורק 'קמיה', לגביו – הינו כפי שהאמת היא לגבי מקור חיותם, איזה הם 'כלא'.

אמנם, כל זה הוא לגבי הארה המchia את העולמות, אבל לגבי אור אין סוף ב"ה שלמעלה מעולמות, "אם לא היה הצומץם בהתחילה, היה

וכך ב כדי שיוכלו להישאר עולמות ונבראים הוציאו להיות המשכת באופן שבתחילה נשכה חיות העולמות כלם בנקודת אחת כללית, ועל ידי זה הנה גם לאחריו שאחר כך הפרטים יוצאים מהעלם זה ומתגלים בפרט העולמות, נשארים העולמות במציאותם.

27. ע"פ דניאל ד, לב. זוהר ח"א יא, ב.

וכמו כן למלعلا: בבחינת החכמה דאצלות היא ההאהרה הראשונה מבחי' ההעלם של אור א"ס ב"ה, והאהרה זו באה בנקודת האור בכללית, بحي' החכמה. ואחר כך נמשך האור בבחני הבינה, המרחביה ומגלת את הפרטים שהיו בהעלם בנקודת החכמה, ועל ידי זה נמשך אח"כ גilio/alot בעולמות בבחני אורך ורוחב, בכל עולם לפי עניינו ולפי יכולתו לקבל²⁸.

ובلت' צמוץ אור אין סוף ב"ה וחתלבשו בבחינת חכמה, לא היה יכול להיות התפשטות בח'י מלא כל עליון וסובב כל עליין, שהיו העולמות במציאות לנמרי, והוא 'אין' ואפס ממש.

ולא צמוץ אור א"ס בנקודת האחת, לא הייתה יכולה להיות התהווות העולמות, כי כאשר נרגש אורו ית' בלי צמוץ – איזי העולמות בטלים לנמרי, ודוקא על ידי הקדמת הצמוץ, האור המPAIR בעולמות הוא מדוד ומוגבל, ועל ידי זה העולמות נשארים במציאותם ואינם בטלים כי אין ואפס ממש.

כי גם עכשו אחר שנבראו העולמות, הרי 'קמיה

28. והוא עניין לעולם ישנה אדם לתלמידיו בדרך קזרה, שכדי שהתלמיד יוכל להבין את דבריו הרבה לפרטיהם בלי שיכללו יתבלבל מריבו או הרוב צרייך לגולת תחיליה את השכל בנקודת האחת, בה באים הדברים בקצרה והפרטים הרבים אינם מוגשים, ואח"כ התלמיד מופת מותן הנקודת את כל הפרטים ומביין אותם לאשרום על בוריים.

אצבעו הקטנה ביןיןן ושרפן. פירוש, שהושיט והמשיך גilio עצמותו ית' יותר מכדי מדה ושיעור המצויצם בהשגת המלאכים מעט מזעיר, בחינת אצבעו הקטנה', ואוי ושרפן, שנשרפו ונתבטלו במציאות למורי והוא כלל הוי, רק הצמצום הוא הגורם התהווות העולמות.

והנה, תחלת בריאת העולמות היה מפני כי חפץ חסיד הוא. אך מה שבטובו

שלא היה קיים במציאות כלל לכל השתלשות של העולמות, כי היו נכללים ומתחטלים ממש. ועל כן הוצרך לבחין הצמצום, להעלים ולהסתיר האור בתבילה מכל וכל, ולא נשאר רק נקודה א', והוא הי"ד דחכמתה" (תקס"ז).

פרק ד

י"ד שבנפש

[בפרק הקודם נתבאר שהאצלת בחיי החכמה להיות ראשית השתלשות העולמות היא ע"י העלם אור א"ס כך שתומישך ממנו רק המשכה מצומצמות.

ובפרק זה יתברר שבתבילה בריאת העולמות היה צמצום זה (להיות בחיי החכמה) מצדיו ית' עצמו, משא"כ עכשו הדבר תלי באתערותא דלתתא, וצמצום זה להטהות בחיי החכמה (וכל העולמות המשתלשלים ממנו) הוא ע"י עבדתנו.

ועל פי זה יבהיר עניין הי"ד שבנפש האדם:]

והנה, תחלת בריאת העולמות היה מפני כי חפץ חסיד הוא"²⁹.

coilא לא ממש, ולא 'כלא', (תקס"ז), כי אזי היו חוזרים ונכללים במרקם באור אין סוף ולא היו קיימים במציאות כלל.

ולבן אמרו רז"ל²⁸ בשעה שקטרנו המלאכים הושיט אצבעו הקטנה ביןיןן ושרפן.

פירוש, שהושיט' והמשיך גilio עצמותו ית' יותר מכדי מדה ושיעור המצויצם בהשגת המלאכים מעט מזעיר - בחינת 'אצבעו הקטנה', ואוי 'שרפן' - שנשרפו ונתבטלו במציאות למורי והוא כלל הוי.

רק הצמצום הוא הגורם התהווות העולמות. כאשר הקב"ה 'הושיט' ונגילה למלאיכים האורה שלמעלה מכל הshedot, הרי אף שלא גיליה את אורו העצמי, אלא רק 'אצבעו הקטנה' - הינו האורה מועטה בלבד, אלא שהאורה זו היא 'מעט מזעיר' יותר מאשר כל הshedot של המלאכים, אוי 'שרפן' - המלאכים נתבטלו מפני האור שלמעלה ממידתם המוגבלת.

ומכל שכן בהgelות נגלו או ראלקי כמו שהוא [- לא רק בבחין 'אצבעו הקטנה'],

הנחות צמח צדק

ד. ועין בפרדס בטהתו בשם ספר יצירה, עשר ספריות בלי מה, מספר עשר אצבעות בו, ובזהר חלק ב' ריש פרשת יתרו.

מה חדש בכל יום תמיד מעשה בראשית, מה חדש, בבחינת יש מאין מבחינה חכמה וצמצום, בכל יום, כי בכל يوم מתחדשת הארץ אחרת,³⁰ באתערותה דלהתא תלייא מילתא. וצריך להיות בחיי צמצום והעלם זה גם באתערותה דלהתא, והוא להיות בחינת בטל רצונך כי, דהיינו לצמצם ולכבות את כל

וכדי לפעול את עניין התחדשות הבריאה עכשו, לאחר הבריאה בתחילת שיתה מצד כי חפץ חסד הוא³¹, הדבר תלוי באתערותה דלהתא, היינו התערות (ועובודה) מלמטה, שע"ז אנו מעוררים אותו ית', כביכול, להמשיך להוות את כל העולמות ואת כל המיציאות כולה.

[והנה, ההתחלה לבריאת העולםות היא עניין הצמצם, ננ"ל בארכות. ولكن, גם האתערותה דלהתא בעבודת האדם צריכה להיות עובדה של 'צמצום', זה מעורר שהקב"ה יצמצם ויעלים את אورو הבלתי גובל וימשיך הארץ מצומצמת להוות את הבריאה.

וזהו שהולך ומבארא:]

וחרייך להיות בחיי צמצום והעלם זה גם באתערותה דלהתא.

כדי שהקב"ה יצמצם את אورو ועל ידי זה יוכלו העולםות להתחנות, צריכה להיות עבודה של 'צמצום' וכיוצא בעבודת האדם מלמטה. כי ההתערותות מלמטה צריכה להיות מעין ובדומה להתערותות מלמעלה שבאה על ידה, כי "במידה שאדם מודד, בה מודדים לו".

והוא להיות בחינת "בטל רצונך כי [מן רצונו]³².

[ומבואר איך העבודה של 'בטל רצון' היא עניין של צמצום:]

גהנות צמח צדק

ה. ונם בכל שעה מתחדש צירוף שם הו' בו.

אך מה ש"בטובו מה חדש בכל יום תמיד מעשה בראשית"³³, 'מה חדש' – בבחינת 'יש מאין' מבחינת חכמה וצמצום, 'כל יום' – כי בכל יום מתחדשת הארץ אחרת,³⁴

– באתערותה דלהתא תלייא מילתא.

תחילה בראית העולםות הייתה מצד כי חפץ חסד הוא³⁵, היינו מלחמת רצונו ית' להטיב, כי 'מטבע הטוב להטיב'.

הנה איז לא היו נבראים שייעוררו בו ית' רצון לברווא את כל העולםות, אלא ההתחנות היה באתערותה דלעילא, כי כך עלה ברצונו הפשט של הקב"ה מצד חסדו וטובו.

אמנם, ההתחנותeworldות מתחדשת תמיד, בכל יום ובכל רגע ממש, כמו שאומרים "החדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית". והתחדשות זו נקראת בשם 'מעשה בראשית', היינו שהיא כמו בתחילת ההתחנותeworldות – ע"י צמצום אورو הבלתי גובל של הקב"ה להתגלות בנקודת מצומצמת של בחינת 'ראשית', היא החכמה.

ומנקודה זו מתחום העולםות 'יש מאין'. היינו שהפרטים שככל העולםות מתגלים מהנקודה הכללית דחכמה, בה הם עדין בהעלם ואינט נרגשים, בחינת 'אין', ומשמעותם הם יוצאים ומתגלים להיות 'יש'.

רצונותו אשר לא לה' המה, הן במחשבה, רבות ממחשבות בלבד איש ועצת ה' היא תקום. והן בדברו, שלא להיות דברו ורוח פיו ברצונו. והן במעשה, עוזם עיניו מראות ברע, ולא תתו אחרי לבבכם כו'. בין באיסור בין בהיתר, כאמור רוז'ל קדרש את עצמן במותר לך. והוא בכל שיעור קומה של אדם, להשליך נפשו ורצונו מנוגד כו'. וביטול זה הוא בבחינת חכמתה, כי בחכמתה אתברירו, לבירר הטוב מהרע, ולבטל רצון הרע מפני הטוב בכח החכמתה שבנפשך. ולכן אמרו רוז'ל קדרש את עצמן כו', כי קדרש הוא בחכמתה, כמו

והוא בכל שיעור קומה של אדם³⁶ – להשליך נפשו ורצונו מנוגד כו'.

וביטול זה הוא בבחינת חכמתה, כי 'בחכמתה אתברירו'³⁷, לבירר הטוב מהרע, ולבטל רצון הרע מפני הטוב בכח החכמתה שבנפשך. ביטול זה, להטוט את כל הכהות לצד הטוב ולדוחות את הרע, נעשה בכוח בבחינת החכמתה שבנפשך.³⁸

ולכן אמרו רוז'ל "קדרש את עצמן כו'", כי 'קדרש' הוא בחכמתה, כמו "קדש לי כל בכור"³⁹ כו'.

הציוויל קומה' שלן, אלא רק אהבתו להקב"ה לעמלה מטעם ודעת) פועל שהקב"ה מסלק ומעלים את עצמותו שלא יורגש בעולמות, והוא השלב הראשון בזמנים הארו.

משא"כ הביטול דיו"ר פועל את העני השני בזמנים זה, שתומך ההארה המצויצהת הכלולת את כל הפרטים בסדר השתלשות בנזקודה אחת, וענין זה נפעל כאשר נורגש הציוויל קומה' והפרטים של האדם וכל הפרטים מכווצים ל'זקודה אחת' של ביטול לרצון ה' (עפ' תקס"ו בביב'ו, וראה גם בהגהת הצע' בביב'ו בלקו"ת פ"א).

.37. ראה זהר ח'ב' רנה, ב.

.38. כי "החכמה . . . מתחבשת ובאה בהשתלשות, שיש שם בבחינת עץ הדעת טוב ורע CIDOU, על כן בחכמתה מבירר הוא הטוב מן הרע על ידי ביטול הרצון נני'" (תקס"ו).

משא"כ לגבי בבחינת ה'קווצו של יו"ר', האהבה של מעלה מן החכמה, "אין הרע נמצא" (תקס"ו), ולכן לא נפעל על ידה בירור הרע שבסדר ההשתלשות.

.39. שמות יג, ב.

דרינו, לצמצם ולכבות את כל רצונותו אשר לא לה' המה.

הן במחשבה – "רבות ממחשבות בלבד איש, ועצת ה' היא תקום"³².

והן בדברו – שלא להיות דברו ורוח פיו ברצונו.

הן במעשה – "עוזם עיניו מראות ברע"³³, "ולא תתו אחרי לבבכם כו'"³⁴.

בין באיסור בין בהיתר, כאמור רוז'ל³⁵: "קדרש את עצמן במותר לך".

.32. משלו יט, כא.

.33. ישעה לג, טו.

.34. במדבר טו, לט.

.35. יבמות כ, א. וראה תניא פרק כד ופרק ל.

.36. הכוונה בהדגשה שהעבדה היא בכל שיעור קומו של האדם כי כדי לבאר את ההבדל בין העבדהDKOZO של יו"ר (دلעיל פרק ב) ובין העבדה המבווארת כאן שהוא חי' גופו של היו"ר: ענין קווצו של יו"ר הוא שהאדם מעורר את אהבת ה' שבעם נפשו, לעמלה מכוחותיו הפנימיים. ואהבה זו אינה שייכת ל'ציוויל קומה' של האדם שהוא שאלו ומידותיו וכוחותיו הגליות.

.37. משא"כ כאן, באתערותא דלתתא' דאות יו"ר עצמה, העבודה היא ב'ציוויל קומה' של האדם, שמשעבד את כל כוחותיו שלא יהיה כפי שהם מצד עצם, אלא 'מכוין' אוטם לנזקודה אחת, היא הביטול לרצונו של הקב"ה ועוד ל'קדש עצמן במותר לך', היינו שהbeitol הוא בכל ה'ציוויל קומה' שלו גם בענייני היהת. והנה, הביטולDKOZO של יו"ר שבאים (שאין נרגש

חדש לי כל בכורכו, ועל ידי בחינת ביטול זה שבאתערותא דלחתהא, שטבטל ומסלק את עצמו ורצונו ליבטול אליו ית', אתערותא דלעילא להיות ביטול וסילוק עצמיות אוור אין סוף ב"ה, שלא יאר ויתגלה אלא בבחינת צמצום בהעלם אחר העלם בבחינת ישת חזק סטרו אוור, ולא אוור, ויהיה גilio בחינת יוד' שהוא חכמה כו', על ידי בחינת יוד', חכמה שבנפש.

ג. וענין הה' של שם הו' שבנפש הוא, כי הנה ה' ראשונה היא בחינת בינה ^{לט א} עילאה, בחינת התפשטותה ה' באורך ורוחב, מלא כל עלמיין וסובב כל עלמיין, מן צמצום הנקודה כו'. ובנפש, הוא התפשטות והתרחבות ההשגה מן

ובפרק זה יבאר את ענין ה"א הראשונה דשם הו', תחילתה כפי שהיא למעלה בשם הו' ואח"כ כפי שהיא בנפש:]

ג. וענין הה' של שם הו' שבנפש הוא:

כי הנה ה' ראשונה היא בחינת בינה עילאה, בחינת התפשטותה ה' באורך ורוחב - מלא כל עלמיין וסובב כל עלמיין - מן צמצום הנקודה כו'.

עליל (פרק ב') נתבאר ענין אותן יוד' דשם הו', שהוא מה שהקב"ה מצמצם את אוורו הא"ס והמשיך נקודה אחת כללית בה נמצאים בהעלם כל פרטיה חיota העולמות, כמו פרטיה ההשכלה כפי שהיא בנקודת החכמה שמתגלית כ'ברך המבריק' שהם כוללים בנקודה אחת ואינם מפורטים וمبرורים. וזהו עניינה של אותן ה' עילאה (ה' עליונה, ה' ראשונה דשם הו') ספירת הבינה' שבה נקודה זו של חיota העולמות מתרכבת לריבוי פרטים ומדריגות שונות בימלא כל עלמיין' וסובב כל עלמיין'. ודברנו נרמז בצורת האות ה"א שיש בה התפשטות לאורך ולרוחב, שלא כציור האות יוד' שהוא נקודה אחת בלי התפשטות.

זהו דיקוק לשון רז"ל "קדש עצמן בmortor לך", כי היא עובודה מצד בחו' חכמה הנקראת קדש'. וכמו בפרשיות התפילין שהם כנגד ד' מוחין העליונים ופרשת קדש היא בחו' החכמה⁴⁰ (ולכן נאמר בה "קדש לי כל בכור" - הוא הראשית).

ועל ידי בחינת ביטול זה שבאתערותא דלחתהא, שטבטל ומסלק את עצמו ורצונו ליבטול אליו ית' - אתערותא דלעילא להיות ביטול וסילוק עצמיות אוור אין סוף ב"ה, שלא יאר ויתגלה אלא בבחינת צמצום בהעלם אחר העלם בבחינת ישת חזק סטרו' חזק ולא אוור, ויהיה גilio בחינת יוד' שהוא חכמה כו', על ידי בחינת יוד' חכמה שבנפש.

פרק ה ה"א שבנפש

[בפרקים הקודמים נתבאר ענין ה"א דשם הו' (פרק ב' - קווצו של יוד', ובפרקים ג' ד' - גוף ה"א).]

40. ד'פרשיות התפילין הן כנגד ד' המוחין העליונים: חכמה ('קדש'), בינה ('והיה כי יביאך'), ודעת הנחלה לשתיים חסד וגבורה ('שמע' ויהיה אם שמע').

ברק המבריק במויה שהוא בחינת נקודה כו', להיות מרחב דעתו ורוח בינו
בגדולה אין סוף ב"ה, אך שהוא ממלא כל עולם וסובב כל עולם בהארה
אחד מצומצמת כו'. ועל ידי זה יהיה גם כן הפתפשות והחגשות לב,
וחתלהבות והתלהבות רשיי אש האהבה. וכן שמחת הנפש בה' עשוּה הוא
על ידי התרכבות ההתבוננות לב', אם הבנים שמחה. ואתערותה דלתה א
ל גילוי בחינת ה' זו, היא בחינת תשובה עילאה ממטה למעלה, ויעזקו אל
ה' בצדיהם, כי הירידה מאור פניו ית' הוא בבחינת צר, בבחינת הארץ
מיועט ומציגמה. ובפרט אם ישם אשם נפשו מכל מעשיו דבריו ומחשבותיו

על ידי התבוננות המפורטת להבין את גדלותה
ה' לאשורה בכך הבינה שבסנפשו - בא האדם גם
לשמחת הלב ולהתענו על ה'.
וזהו "אם הבנים שמחה". 'אם הבנים' – היה
בחינת הבינה בה מתרחבת נקודת ההשכלה (כמו
שכל פרטיא האיברים של העובר מתגלים על ידי
שהייתו בבטן האם), וה'בינה אם הבנים - היה
השמחה . . . כשבין ומשיג תعلומות חכמה
שנמשך בגילוי בהבנה והשגה ממש שימושו
בטוב, אז יהיה השמחה. משא"כ כשעדין אין
משיג הדבר בהשגה היטב, רק הוא עדין נעלם
בכח חכמו ואינו בגילוי אצלו ממש - לא יוכל
ועונג ושמחה כלל" (לקו"ת דברים עט, ד.).

ואתערותא דלטהא ניגלו בחינת ה' זו – היא בחינת 'תשובה עילאה' ממטה למעלה;
ויצועקו אל ה' בצר לחם⁴², כי הורידה מאור פנוו ית' הוּא בבחינת 'צ'ר' – בבחינת האלה מועמת ומצוומת.

וְכִפְרַת אֵם יִשְׁים אָשָׁם נֶפֶשׁ⁴³ מִבְלָן מַעֲשָׂיו

[ועפ"ז יתבאר גם עניין ה' ראשונה דשם
הו'י כפי שהוא בנפש האדם:]

ובנפש – הוא התפשטות והתרחבות החשנה מון בדק המזכיר במוח שהוא חיון בחינת נקודת בו', לחיות מרחב דעתו ורוח בינוּן בגודלת אין סוף ב"ה, איך שהוא מלא כל עליון וסובב כלعلومו בהארה אחת מצומצמת בו'.
גם בנפש האלקית, האות ה"א מורה על בחינת הבינה, והיא הרחבה ההשגה וההתבוננות בגודלה ה', בהשגה מפורטת, "שמתבונן בשכלו להבין דבר לאשרו ולעמוֹ" (תניא פרק ג').

ועל ידי זה יהיה גם בן ההתפשטות וההתגנות
בלב, והתלהבות והתלהחות רשביה אש האהבה.
חלק מתנוועת ה'התפשטות' של הבינה היא
شمתפשטה גם בלב, היינו שההתקבוננות פועלת
בלב התלהבות והתלהחות אש האהבה לאלקות.

וכן שמחת הנפש בה' עושה הוא על ידי הרחבות התחבוננות לבב – "אם הבנים שמחה"⁴¹.

הגחות צמח צדק

ע"פ ישעיה נג, י. 43

.41 תהילים קיג, ט.

42. תהילים קז, ו.

אשר לא לה' המה, אשר בהבל בא ובכחך לך, וαι לואת ישם אליו לבו, רוחו ונשmeno אליו יאסופה, לדבקה בו ית' ממש, רוח איתי רוח ואמשיך רוח כו'. ועל דבר זה סוכב הולך כל עניין התפללה, להתבונן בירידת והשתלשלות אוור אין סוף ב"ה בהארה מועטה ומצוצתה, בח"י ממלא כל עליון וסוכב כל עליון, עד שהללו את שם ה' כו', בחינת שם בלבד, וישתבח שמק' לעד כו', בכדי שעל ידי זה יבא לקיום ואהבת בקריאת שמע, את הו' אליהך ממש, להיות גילוי אוור אין סוף ב"ה ממש, ואותה אנו מבקשים, שיחיה ממש,

וזהו עניין התשובה, שבשבועה מהמקום הצר של ההארה מצומצמת המהיה את העולמות, אל התפשטות והתרחבות של אוור אין סוף של מעלה מעולמות.⁴⁹

ועל ידי עבודה זו (שעליה מההחיות המצומצמת שבולמות, להתרחבות דאור אין סוף) נמשך מלמעלה עניין הה' שבהתהווות העולמות, והנקודה הכללית שבה כל חיית העולמות כוללה כאחד - יוזד - תבוא בתרחבות בכל פרטיה העולמות, בימלא כל עליון וסוכב כל עליון, נניל - ה'.

ועל דבר זה סוכב הולך כל עניין התפללה, להתבונן בירידת והשתלשלות אוור אין סוף ב"ה בהארה מועטה ומצוצתה, בח"י ממלא כל עליון וסוכב כל עליון, עד שהללו את שם ה' כו', בחינת שם בלבד, וישתבח שמק' לעד כו',

ובכדי שעל ידי זה יבא לקיום ואהבת בקריאת שמע - "את הו' אליהך" ממש, להיות גילוי אוור אין סוף ב"ה ממש,

לגביו הרוחבה של אוור אין סוף הבלתי גבול.

.48. קכב, א.

וזהו שאמרו חז"ל "תשובה קדמה לעולם", היינו שעניין החשובה הוא לשוב לאוור של הקב"ה שקדם לעולם (הארה החיצונית המהיה את המקום צר' של העולם).

רכוריו ומהשכתיו אשר לא לה' המה, אשר בהבל בא ובכחך לך.⁴⁴

וαι לואת ישם אליו לבו רוחו ונשmeno אליו יאסופה⁴⁵ לדבקה בו ית' ממש, רוח איתי רוח ואמשיך רוח כי'.⁴⁶

הבינה עניינה התרחבות והתרפשות מתוך נקודה מצומצמת, וכן הẤתערותא דלהתא' להגיע לגילוי זה היא על ידי התבוננותה בכך שככל חיית העולמות⁴⁷ היא בבחינת 'מקום צר' לגביו אוור אין סוף של מעלה מעולמות, כמו נקודה בלבד שאין בה התרחבות.

זהו שנאמר בזוהר⁴⁸ ד'תשובה עילאה' היא בבחיה' בינה, כי עניין התשובה הוא וייעקו בצר להם, שהכל נקרא צר ומצוק לגביו א"ס ב"ה, שהרי אפילו עולם הבא אינה אלא הארץ מצומצמת, ביוזד נברא כו', וכל העולמות קמיה כלל חביבי, ובבחיה' התשובה עמוק הלב הוא שע"י התבוננות הנפש בזוהר Tabा לבחיה' זו שייהיה רצונה ליכלל בעצמות א"ס ב"ה, ויהיה כל העולמות צר אצלה" (ואה"ת).

.44. ע"פ קהילת ג, ד.

.45. ע"פ איוב לד, יד.

.46. זוהר ח"ב קסב, ב.

.47. היינו, גם הפרטיהם של 'ממלא כל עליון' וסוכב כל עליון' המתגלים על ידי הבינה שהם רק גילוי הארץ המצומצמת המהיה את העולמות והם בבחינת 'מקור צר'

בבוחנת גילוי ההתחפשות באורך ורוחב לב ונפש. וזהו והחוירנו בתשובה שלימה לפניה, פירוש, להיות המשכת פניה, פנימיותה, דהיינו בוחנת אוור אין סוף ב"ה ממש, וכמ"ש⁵¹ סוף ב"ה ממש, וכמ"ש יאר ה' פניו כו'.

ועניין הו"ה בנפש, הוא להיות גילוי ההמשכה בתורה ומצוות, בקיום המעשה בפועל ממש. כי התורה היא בוחנת ו"ז, קול קורא בדבר פנו דרך

פירוש: להיות המשכת 'פניך' – פנימיותה, דהיינו בוחנת אוור אין סוף ב"ה ממש, ובמ"ש⁵¹ "יאר ה' פניו בו".

על פי המבוואר לעיל ד'תשובה עילאה' היא ה'תשובה' עלולות מההארה החיצונית המחייב את העולמות אל פנימיותו של הקב"ה שלמעלה מעולמות, וכן גם מה שמקשים בתפילה שמונה עשרה "והחוירנו בתשובה שלימה לפניך", כי תכלית התשובה היא לשוב לפנימיותו של הקב"ה – אוור אין סוף ממש שלפני ה策ומות.

ואתה אנו מבקשים, שייהי בוחנת גילוי ההתחפשות באורך ורוחב לב ונפש. התובנות בפסקין דזמרה בגודלה ה' בבריאת העולמות היא כדי להגיע לעניין זה של 'תשובה' ועליה לאור א"ס בקריאת שם, כי מתחילה החובנות היא בכך שכל חיota העולמות היא מבחינת 'שם' בלבד והשם הוא עניין חיצוני, שהרי הוא רק כדי שאחרים יוכל לפניו לקרואו בשמו, ואני לצורך האדם עצמו. ורק בוחנת 'שמו' של הקב"ה היא הארה החיצונית בלבד, שאינה נוגעת לעצמותו.

פרק ו'

ו'ה שבנפש

[בפרקים הקודמים נתבארו האותיות י' ה' דשם הו'י כפי שהן בנפש האדם. ובפרק זה י Mishrik ויבאר עניין האותיות ו' ה':]
ועניין הו"ה בנפש – הוא להיות גילוי ההמשכה בתורה ומצוות, בקיום המעשה בפועל ממש.

עליל נתבאר עניינים של האותיות י'ה בשם הו"י לעיל – הנקודה הכללית שמנה חיota העולמות (והיא הארה מצומצמת מאור א"ס, י"ד), והתרחבותה לריבוי פרטיהם ד'מלך כל עולםץ' ו'סובב כל עולםץ' (ה"א).

וזהו שאמורים בפסקין דזמרה "יהללו את שם ה' גו'" – הבראים יכולים לשבח רק את 'שמו' ית', הינו רק הארה החיצונית ממנה ית' בלבד, כי החותם המתלבשת בהם ומהויה אותן היא רק מבחינה זו של 'שמו', הארה בעלמא ולא עצמותו. ועל ידי התבוננות זו בפסקין דזמרה האדם מגיע אח"כ בקריאת שם לאהבה ותשוקה לאור א"ס ממש, "ויאהבת את הו'י אלקין", שייהי "הו'י אלקין" – שתתגללה בו ההתחפשות ד'בינה' באורך ורוחב לב ונפש "בכל לבך ובכל נפשך"; והינו אוורו של הקב"ה עצמו שלמעלה מעלה מההארה המצומצמת שמנה חיota כל העולמות.

זהו "והחוירנו בתשובה שלימה לפניך"⁵⁰,

ה', להיות המשכנת קול התורה קורא דרך ה' ונילוי אורו ית' אפילו בבחינת מודבר, שהוא העולם הזה, שייהיו בו בן בקרש חוויתיך, המשכנת קודש עליון. והמשכנה זו היינו בה' תחתה, היא בחינת המעשה, והוא מעשה הצדקה, מעשה דיקא. וצדקה היא כללות המצוות, כי כמו שצדקה הוא להחיות רוח

וממשיך שיירט אורו ית' גם בעולם הזה ש مصدر עצמו הוא 'מדבר' ואינו 'מקום מושב' של 'האדם' העליון (הקב"ה).

ועל זה נאמר "בן בקרש חוויתיך", היינו שבבחינת החכמה שהוא 'קורש' - מובדלת מן העולמות, תאייר בדבר, "בארכץ ציה ועיף".

והמשכנה זו היינו בה' תחתה, היא בחינת המעשה; "ויהיה מעשה הצדקה"⁵⁴, 'מעשה' דיקא.

המשכנה הנמשכת מלמעלה ע"י הווא"ז (תורה), מתגלית בכלים המקבל דעולם הזה על ידי מעשה המצוות⁵⁵, וענין ה'מעשה' הוא אותן ה' האחרונה.

וזהו שנאמר "ויהיה מעשה הצדקה שלום", שעיל ידי מעשה הצדקה בגשמיות נפער ה'ישלום' והחיבור בין ההארה מלמעלה לכלים המקבל בעולם הזה⁵⁶.

[מוסיף ומפרש], שאין הכוונה ורק למעשה הצדקה אלא לכל מעשי המצוות, כי ע"י כל המצוות מעשיות נמשכת אלקיות למטה בעזה⁵⁷:

צדקה היא כללות המצוות⁵⁸, כי כמו שצדקה

(בינה) באה יישירות מהו"ד עצמה, משא"כ ה' האחרונה באה אחר הקדרמת הווא"ז - היא הייחוד מלמעלה למטה להיות במחות אחרות ואוי יכול האור להאר בעולם הזה הגשמי.

.57. כמו"ש (ואתחנן ו, כה) "צדקה תהיה לנו כי נשמר לעשות את כל המצוות הזאת" (ארה"א).

ונתבאר, שענינים אלו בהתחנות העולמות נפעלים על ידי יו"ד וה"א בנפש האדם, היינו שהאדם מבטל את כל מציאותו לנוכח הכללית דרצון ה' (יו"ד שבנפש), והתחבוננות שנמצא ב'מקום צר' ורצונו לעולות אל ה'מרחבי' دائור א"ס (ה"א שבנפש).

אמנם, גם לאחר עבודה זו, מה שנפעל למעלה הוא המשכנה וההתגלות של פרטיה התחנות למעלה, אבל עדין לא יורד להאר למטה, בעולם הזה הגשמי.

וזהו עניין האותיות ר' ה':

בי התורה היא בחינת יו"ג, "קול קורא במדבר פניו דרך ה"⁵² – להיות המשכנת קול התורה קורא דרך ה' ונילוי אורו ית' אפילו בבחינת 'מדבר', שהוא העולם הזה, שייהיו בו "בן בקרש חוויתיך"⁵³ – המשכנת 'קודש' עליון.

צורת האות ר' היא כקו הנמשך מלמעלה למטה והיינו המשכנת אורו יתברך להאר למטה בעולם הזה הגשמי. והמשכנה זו היא על ידי התורה, שנකראת "דרך הווי" בה הקב"ה 'הולך' ונמשך אל העולם.

וזהו "קול קורא במדבר" – קול התורה קורא

.52. ישעה מ, ג.

.53. תהילים סג, ג.

.54. ישעה לב, ז.

.55. כגון "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה", שהאור הנמשך לעולם על ידי התורה נקלט בעולם הפנימיות על ידי מעשה המצוות דוקא.

.56. יסוד החלוקת בין ה' עילאה לה' תחתה הוא: ה' עילאה

שפלים כו', כך כללות המצאות הן להיות המשכנת חיים ואור אין סוף ב"ה למטה בעולם השפל הגשמי, ונגלה כבוד כבוד ה' למטה כו'. והוא בחינת ה', כי צדק מלאה ימיןך, שנקרא צדק בלבד ה', וכשמלאה ימיןך, התפשטות והמשכות החסר, אוי הוא נקרא בתוספת ה', צדקה⁶². והנה, גilio זה שבבחינת המעשה הוא על ידי בחינת היין⁶³.

אווי המלכות נקראת בשם 'צדקה' בתוספת ה', על שם ה' חסדים שנמשכו בה⁶². והנה, עניין ה'חסד' הוא גילוי האלקות הנמשך ע"י המצאות המושרשות בה' חסדים⁶³. ומהז מוכן שענין ה' הוא גילוי האלקות הנמשך למטה, ע"י המצאות.

והנה, גilio זה שבבחינת המעשה - הוא על ידי בחינת היין⁶⁴.

מעשי המצאות פועלים את הגילוי לאחר הקדמת המשכה שע"י היין⁶⁵ ולא הקדמת לימוד התורה א"א להמשיך אלקות למיטה בעזה⁶⁶ הגשמי ע"י מעשה המצאות בלבד, כי תחילתה צריך להמשיך את האלקות להיות בגדר המשכה והתגלות בגשמיות, עניין היין שמשיך את האור מלמעלה למיטה, ולאחר כך יכולת להיות המשכה והקליטה בכלים המקבל דועלם זהה, ע"י מעשה המצאות.

ונמצא שהאותיות ו' ה' הן עוסק האדם בתורה וממצאות וע"י זה ממשיכים וمبיאים גילוי אלקות למיטה.

ז. ועינן בזוהר פרשת בחוקתי דף קי"ג ע"ב, ובפירוש הרמ"ז שם, ובادرרא וטמא דף רצ"א סוף ע"ב, ודף רצ"ב ע"א.

62. ע"פ אדרה⁶⁴.
63. ראה גם תניא סוף פרק י: "כל מצואה ומוצר מרמ"ח מצות עשה . . . قولן הן בחיה חסדים . . . דהינו המשכת קדושת אלהותנו יתברך מלמעלה למיטה להתלבש בתחתונים".

הוא להחיקות רוח שפלים כו⁵⁸, כך כללות המצאות הן להיות המשכנת חיים ואור אין סוף ב"ה למטה בעולם השפל הגשמי, ונגלה כבוד כבוד ה' למטה כו⁵⁹.

הכתוב לא נקט "מעשה הצדקה" לומר שדווקא על ידי קיום מצות הצדקה נפעל עניין ה'שלום' בין האור המשפייע לכל המקבל, אלא כן הוא בכל המצאות, כי כל מצואה היא כעין הצדקה וכן על ידי מצות הצדקה האדם מפרנס ומהיה את האביוון, כך על ידי קיום כל המצאות הקב"ה משפייע 'צדקה' לעולם הגשמי הנמור והשפלה, להחיותו ולהאריך בו בಗילו.

והוא בחינת ה'. כי "צדקה מלאה ימין"⁶⁰, שנקרא 'צדקה' בלבד ה', וכשמלאה ימיןך – התפשטות והמשכות החסר – אוי הוא נקרא בתוספת ה', צדקה⁶¹.

עניינה של ה'א דשם הו"י הוא גילוי אלקות למיטה בעולם הגשמי.

דהנה 'צדקה' היא בחיה המלכות, כמ"ש בפתח אליהו: "צדקה מלכותא קדישא"⁶¹. וכאשר "צדקה מלאה ימיןך", שנמשך בה מבחי ימין – חסיד –

הגנות צמה צדק

58. ע"פ ישעיה גז, טו.

59. ע"פ ישעיה מ, ה.

60. תהילים מה, יא.

61. כי מידת המלכות דינה' ומגבילה את החיים הנמשכת בכל עולם שתהייה מוגבלת לפי ערכו.

ד. אך, הנה כל זה הוא עניין בחינת הוי"ה שבנפש האלקית, שיש לה בחינת התלבשות בגוף ונפש הבהמית. אבל יש בחינת הוי' הנמשך מלמעלה. והוא כי אהבר הוי' אלקיך, פירוש אהבר, לשון פועל יוצא, שהוא המשיך בך מרת אהבתה הבאה מלמעלה, שהיא אתערותא דלעילא שלפני אתערותא דלחתא. ומשם ויהפוך ה' לך את הקללה לברכה, שודונות נעשו כובות ממש.

מתגלית אהבתה העצמית של הקב"ה לבני ישראל, כי הנפש האלקית היא חלק ממוני ית', כביכול, ואין הקב"ה שומע כלל לטענות בלם.

והנה, בחינה זו של שם הוי' היא בנפש האלקית כפי שהיא מלבושת בגוף ובנפש הבהמית, ועובדתה היא בתורה ומצוות, לבירר ולהפריד בין הטוב לרע.

אך מה שנאמר בהמשך הכתוב "ויהפוך הוי' אלקיך לך את הקללה לברכה" - הוא עניין נעללה יותר, שלא זו בלבד שהטוטם מתברור מן הרע (על ידי בחינת הוי' אלקיך המתגלית למטה בעבורה הנ"ל) אלא עוד זאת שהקללה נהפכת לברכה, הרע נהפך לטוב.

وعניין זה נפעל על ידי בחינת שם הוי' הנעלית יותר מחלוקת הוי' המלבוש בגוף (אוותוי מדבר עד כאן במאמר), כפי שהולך ומבהיר:

אבל יש בחינת הוי' הנמשך מלמעלה.⁶⁴

וזהו "בי אהבר הוי' אלקיך". פירוש 'אהבר' - לשון פועל יוצא⁶⁵, שהוא המשיך בך מרת אהבתה הבאה מלמעלה, שהיא אתערותא דלעילא שלפני אתערותא דלחתא.

- ומשם "ויהפוך ה' לך את הקללה לברכה" - שודונות נעשו כובות⁶⁶ ממש.

65. מלשון 'הפעיל' - שפועל בך אהבתה.

66. יומא פו, ב.

פרק 7

הוי' דלעילא - עבודה התשובה

[בפרקים הקודמים נתבאר הכתוב "ולא אבה הוי' אלקיך לשמו על בלעם", שהקב"ה אינו שומע כלל את המCTRג מפני ש"חלק ה' עמו" - ישראל הם חלק שם הוי' ב"ה. ונתבאר בפרטיות ענין ד' אותיות שם הוי' ב"ה כפי שהם בנפשות ישראל.

ועתה יתברר את חלקו השני של הפסוק: "ויהפוך הוי' אלקיך לך את הקללה לברכה כי אהבר הוי' אלקיך" שעיל זה הקשה (עליל פרק א"ה מהו ויהפוך ה' את הקללה לברכה מאחר שלא שמע אל בלעם כלל).

ויבאר שהכתוב מדבר על דרגא עליונה יותר מאשר "ולא אבה הוי' אלקיך לשמו על בלעם"; והפסוק "ויהפוך הוי' אלקיך ג' כי אהבר הוי' אלקיך" מדבר בדרגה נעלית יותר של שם הוי':⁶⁷

ד. אך הנה, כל זה הוא עניין בחינת הוי"ה שבנפש האלקית, שיש לה בחינת התלבשות בגוף ונפש הבהמית.

המבוואר לעיל בעניין שם הוי' שבנפש האלקית הוא שהאדם מגלה את בחינת חלק הוי' שבקרכו, ועל זה נאמר "ולא אבה הוי' אלקיך לשמו על בלעם", שעיל ידי גילוי חלק הוי' שבנפש האלקית

64. כמובואר בכ"מ שיש שתי מדריגות כלליות בשם הוי': "הוי' דלחתא" ו"הוי' דלעילא". ראה תומ"א בשלח ד"ה וירא ישראל (צווין בלקו"ת בביאור כאן).

וביאור עניין זה הוא, כי הנה גדול כה בעלי תשובה דמשכין ליה בחילא יתרכו, והיינו על ידי בחינת ובכל מادرך, למעלה מכדי שתוכל נפשו שאות, הן במסירות נפש בפועל ממש, כמושה דרבי אלעוז בן דורדייא כו', והן בחינת ביטול אליו ית' וכלות הנפש בקריאת שמע, וכמש אליך ה' נפשי אשה וגנו'. בחינה ובכל מادرך, הוא המתגלה בעלי תשובה יותר מבצדיקים, שבצדיקים היא בחינת ובכל מادرך כו', והיינו לפי שירותו הואר הוא הבא מותך החשך

והיינו על ידי בחינת "ובכל מادرך" – למעלה מכדי שתוכל נפשו שאות, הן במסירות נפש בפועל ממש, כמושה דרבי אלעוז בן דורדייא⁶⁸ כו', והן בחינת ביטול אליו ית' וכלות הנפש בקריאת שמע, וכמ"ש "אליך ה' נפשי אשה"⁶⁹ וגנו'.

ובבחינת "ובכל מادرך" – הוא המתגלה בעלי תשובה יותר מבצדיקים, שבצדיקים היא בחינת תשובה יותר מבצדיקים, שבצדיקים היא בחינת "ובכל נפשך" כו'. איתך בזוהר במעלה בעלי תשובה על הצדיקים, שעבודתם של בעלי תשובה היא 'בחילא יתיר' – בכך גדול יותר.

והיינו, שעבודת הצדיקים היא בחינת 'בכל נפשך', שכל כוחות הנפש הם לה' לבדו. והוא עניין המבוואר לעיל באות יו"ד דשם הו', שעל ידה הוא קדרש עצמן מתוך לך', שכל ענייני האדם מתקדשים ונעשה לשם שמיים וכן הצדיקים מגלים אלקות בנפשם על ידי העבודה דאותיות ר' ה', קיום התורה ומצוות כנ"ל. משא"כ בעלי תשובה, עבדותם היא בחינת 'בכל מادرך', למעלה מיכולת כוחות הנפש ולמעלה מכל מדידה והגבלה.

על הפיכת הקללה לברכה נאמר שהיא "כי אהבך הו"י אלקין", היינו שאין זה עניין הנפעל על ידי בחינת שם הו"י שבאדם (כמו העבודה דתורה ומצוות דלעיל) המשיכה משם הו"י דעולם האצילות (כנ"ל שלל ידי 'אתערותא דלחתא' של האדם באותיות שם הו"י שבו – נשכחות ד' אותיות שם הו"י שלמעלה, היינו ד' אותיות שם הו"י דאצלות) אלא הפיכת הקללה לברכה נפעלת על ידי המשכת שם הו"י שלמעלה מאצלות ואינו נשך על ידי העבודה דשם הו"י שבנפש (כללות העבודה המשיכה משם הו"י על ידי עבודת התשובה המשיכה משם הו"י שאינו מלובש בכלים המוגבלים דעולם האצלות, ועל ידי זה הנפקים הזדונות לזכויות, "ויהפוך הו"י אלקין את הקללה לברכה".

וביאור עניין זה הוא:

לברкар איך על ידי התשובה נשכחת מדריגת עליונה בשם הו"י ('אהבך הו'), שלל ידה נעשית הפיכת הזדונות לזכויות ('ויהפוך ה' לך את הקללה לברכה'), ולא רק בירור והבדלה בין הרע לטוב כפי שנעשה ע"י שם הו"י המתגלה בעבודת האדם בחילק הו"י שבנפשו:

כى, הנה, גדול כה בעלי תשובה 'דמשכין ליה בחילא יתיר' ⁶⁷ כו'.

⁶⁷. זוהר ח"א קכט, ב.

⁶⁸. עבודה זורה יז, א.

⁶⁹. תהילים כה, א.

דוקא, שעל ידי הودנות ששים אשם נפשו איך שבhalb בא כו', ונגעה בו עד הנפש, או לואת יצעך אל ה' בצר לו מאר, ותהיה הצעה גדולה לאלקים, למעלה מכדי שתוכל נפשו שאת. והוא עניין י"ה עםשמי שם"ה כו', שם"ה לא תעשה חן בשם י"ה, למעלה מבחינת עשה שחן בשם ו"ה. וכמ"ש בארץ לא ורועה, שבחינת לא הוא הנורע כו', כמ"ש במקום אחר. כי לפי שם

נפשו בארץ ציה וצלמות היא הסטרא אחרת, ורוחקה מאור פני ה' בתכלית, ולזאת צמא נפשו ביתר עז מצמא נפשות הצדיקים" (תניא פרק ז). וזהו יתרון האור מתוך החשך. יתרון האור של האהבה, בבחינת 'בכל מאדר', למעלה מכוחות הנפש המלובשים בגוף - הוא דוקא מתוך החשך, רגש החשך וה:right; רוחק מאור פנו'.

[וכדי לבאר היטב איך ע"י עבודה התשובה ממשיכים או רגש יouter מאשר ע"י עבודה הצדיקים, מקדים תחילת ביאור מעלה מצוות לא תעשה על מעלות עשה:]

זהו עניין י"ה עםשמי שם"ה⁷² כו', שם"ה לא תעשה חן בשם י"ה, למעלה מבחינת עשה שחן בשם ו"ה.

על הכתוב "זה שמי לעולם זה זכריו לדור דור" איתא בזוהר: "שמי" עם י"ה – בגימטריא שם"ה, ו"זכרוי" עם ו"ה בגימטריא רם"ח. והיינו, שעל ידי קיום רם"ח מצוות עשה ממשיכים מבחינת ו"ה דשם הו', ואילו על ידי שמירת מצוות לא תעשה – ממשיכים או רגש יouter, י"ה דשם הו'.

וכמ"ש⁷³ "בארץ לא ורועה" – שבחינת לא' הוא הנורע כו', כמ"ש במקום אחר.⁷⁴

ועניין זה מצינו ברבי אלעזר בן דורדייא, שתשובתו הייתה בمسئלה נפש ממש, עד שיצאה נשמהו.

וכך הוא כלות עבודת הבuali תשובה, שהם מגיעים בקריאת שמע לאהבה של 'בכל מאדר', למעלה מכוחותיהם הפנימיים (שהוו חלק הווי שליהם).

ועל ידי אהבה שלמעלה מהכלים שלהם, הרי הם ממשיכים את שם הווי דלעלא שלמעלה מהכלים דעתם האצילות; ועל ידי זה נהפך החושך לאור.⁷⁵.

[ובבאר מדוע דוקא בעלי תשובה באים להאהבה 'בכל מאדר':]
וחיינו לפי שיתרון האור הוא הבא מתוך החשך דוקא⁷⁶,

ועל ידי הודנות – ששים אשם נפשו איך שבhalb בא כו', ונגעה בו עד הנפש – או לואת יצעך אל ה' בצר לו מאר, ותהיה הצעה גדולה לאלקים, למעלה מכדי שתוכל נפשו שאת.

כאשר האדם מתבונן בעוצם ירידתו ורוחקו מה, עד שהענן נוגע לו בעומקא דלייבא, הרי הוא מתעורר "באהבה רבה וחשיקה ונפש שוקה לדבקה בו יתברך . . . להיות כי עד הנה הייתה

72. תיקוני זהר בהקדמה.
73. יומיה ב, ב.
74. לקות פקדוי ג, ב ואילך.
75. כמו שמצינו בר"א בן דורדייא שע"י תשובתו זכה לחחי עוה"ב, אף שלא היו בידו מצוות, כי הודנותה נהפכה לזכיות.
76. ע"פ קהילת ב, יג.

לט ב י"ה הוא למעלה ממש ו"ה, או אפשר בכך הנפש להמשיך ממש בבחינת המשכבה, שהוא בקיום מצות עשה, רק בשמרות הלא תעשה, שהוא עניין עקרות הרצון מן ההיפך. ועיקרה זו שמן ההיפוך תנדר מאה, עד שבאה ויגיע לבחי' ובכל מادرק, למעלה מכדי שתוכל הנפש שאת. והנה, על זה נאמר ממעמיקים קראתיך הו'. כי יש יו"ד עמוקים, שהם נגד עשר בחינות הנפש, ז' מדות וג' שכליים, והעומק שלhn הוא השרש שבכל בחינה, שנק' עומק א דחשוכא, דהיינו בוחנת החשך שעדיין לא בא לידי גilioי בנפש, שאין בו בחינת התלבשות בגוף ונפש הבהמית, והוא מהமודעות עליונות הבאות מלמעלה, שהן למעלה מכוחות המתגלות בנפש, רק על ידי בוחנת ובכל מادرק מתגללה בחינת ממעמיקים. ומהם קראתיך הו', להוות התהדרשות בוחנת הו' בנפש,

יצרו ולא עשה" (ואה"ט). ועל ידי זה ממשיך אור נעליה שלא ירד להתלבש ב כלים.

וכך הוא בבעל תשובה שהיא שקווע ברע ושב בתשובה וגמר בליביו שלא יחתא עוד ועקר רצונו מהרעה, שע"י זה ממשיך שם הו' דלעילא שלמעלה מהתלבשות בכל הസפירות.

והנה, על זה נאמר⁷⁵ "מעמיקים קראתיך הו'".

בי, יש יו"ד עמוקים, שהם נגד עשר בחינות הנפש - ז' מדות וג' שכליים, והעומק שלhn הוא השרש שבכל בחינה, שנק' עומק א דחשוכא, דהיינו בוחנת החשך - שעדיין לא בא לידי גilioי בנפש, שאין בו בוחנת התלבשות בגוף ונפש הבהמית, והוא מהמודעות עליונות הבאות מלמעלה, שהן למעלה מכוחות המתגלות בנפש, רק על ידי בוחנת "ובכל מادرק" מתגללה בוחנת 'מעמיקים'.

'מעמיקים' קאי על העומק דכוחות הנפש שלא באו לגilioי בכל הגוף, שכן לכל אחד מכוחות הנפש ישנו עומק נסתר, שאינו יכול להתגלות בכל הגוף לפי שהוא למעלה مما ש'תוכל נפשו

וזהו כתוב "ארץ לא זורעה", היינו שישנה זרעה על ידי לא' - שמרית מצות לא תעשה. זרעה זו היא למעלה ממה שנזרע ונמשך על ידי מצות עשה.

כי לפי שיש י"ה הוא למעלה ממש ו"ה - או אפשר בכך הנפש להמשיך ממש בבחינת המשכבה, שהוא בקיום מצות עשה; רק בשמרות הלא תעשה, שהוא עניין עקרות הרצון מן ההיפך.

ועיקרה זו שמן ההיפוך תנדר מאה, עד שבאה ויגיע לבחי' "ובכל מادرק" - למעלה מכדי שתוכל הנפש שאת.

המשכבה של אותיות ויה יכולה להיות על ידי פעולה חיובית של קיום מצות עשה, "הארדו" הוא על דרך משל כל ואבר לאור הנמשך . מבוחנת ו"ה . שנמשך בכלים להיות מושג' (לקות ד"ה אלה פקודי פ"ג).

ואילו אותיות י"ה דשם הו' הם למעלה מהשגה, ולכן אין נמשכות בכלים על ידי פעולות חיוביות של מצות עשה, אלא המשכתן היא על ידי מצות לא תעשה, "שבא עבירה לידו, וככש

וליהיות בנפש הוי' זו של בחינת עמוקים שעדין לא הייתה בגilio הנפש. ועל ידי זה ויהפוך ה' את הקלה לברכה, שם נמשך מהילת וסליחת העונות, וורקי עליכם מים טהורים כו', מחייבי בעב פשעך כו'. ולכן אומרים בעשרה ימי תשובה מומור וזה ממעמקים, שבכל יום ממשיך עומק אחד, עד שביום הciporim לפניהם המתגלה בנפש, שם נמשך להיות טהרו.

על ידי בחינה זו נעשית מהילת וסליחת העונות, עד שהרע נרפא לטוב, כי בבחינה זו אין לרע כל אחיזה, לפי שהיא למעלה מהתלבשות והתגלות בגוף ונפש הבהמית, ולכן אין העבירות פוגמים בה ובכוחה להפוך את הרע לטוב.

[משא"כ מצד שם הוי'] המלווה בגוף, "שם היה Achzah ויניקת הקליפות... ולכן א"א להיות מחייבי בעב פשעך ובחינת רחיצה לרוחן עוננות כו', שהרחיצה היא מלמעלה מעלה... אשר עדין לא בא האור הזה לידי גילוי ולא מתלבש בכלים] (לקות בביאור).

ולבן, אומרים בעשרה ימי תשובה מומור וזה ממעמקים, שבכל יום ממשיך עומק אחד, עד שבים הciporim "לפניהם תטהרו"⁷⁷, "לפניהם המתגלה בנפש, שם נמשך להיות טהרו".

בכל יום מעשרה ימי תשובה אומרים מזמור "שיר המעלות ממעמקים", לפי שבכל יום ממשיכים עומק של אחד מעשר כוחות הנפש, שלמעלה מהתלבשות בגוף ונפש הבהמית. ובוים הciporim, לאחר שנמשכו כל עשר העומקים, הרע נרפא לטוב. והיינו על ידי גילוי הוי' דלעילא' שהוא "לפניהם" – למעלה מיהו' דלתתא' המair בנפש זה – תטהרו, שגם הרע של מעשה העבירה נרפא לטוב.

77. יחזקאל לו, כה.

78. ישעה מד, כב.

79. ויקרא טז, ל.

שאתה. וזהו 'ממעמקים' לשון רבים, שקיים על עשרה העומקים דעתך כוחות הנפש⁷⁶.

ומשם "קרআיך הוי'", להיות התחדשות בחינת הוי' בנפש,

זהו "ממעמקים קראאתיך הוי'" – ע"י התעוורות 'ממעמקים' מתחדשת בח' הוי' שבנפש ועי' ש'קורא' וממשיך מבחי' שרש ו'עומק' המדות (קרআיך הוי') – כ אדם הקורא לחברו לבוא אליו), נעשה התחדשות בח' הוי' זו שתומשך בנפש האדם.

וליהיות בנפש הוי' זו של בחינת 'ממעמקים' שעדיין לא הייתה בגilio הנפש.

ע"י התעוורות 'ממעמקים' בתשובה מעומקא דליiba בעקרות רצונו מהרע, כניל', מתחדשת בנפש בחינה זו דשם הוי' דלעילא, היינו למעלה מהוי' שישנו אצל האדם בגilio בכוחות הרגלים, המלווהים בכלים. וזהו 'ממעמקים קראאתיך הוי'" – שימושך באדם בגilio בחינה געלית וחודשה בהוי', שמצד עצמה אינה בגilio בנפשו המלווה בגוף.

ועל ידי זה "ויהפוך ה' את הקלה לברכה", שם נמשך מהילת וסליחת העונות, "וורקי עליכם מים טהורים" כו', "מחייבי בעב פשעך" כו'.

76. ושרש העומקים הללו שבנפש הוא בהוי' דלעילא שלמעלה משם הוי' שבעולם האציגות שהוא ג'כ בעומק', בהעלם והסתור, ואני מתגלה בשם הוי' הנמשך בעולםות.

פְּטַלּוֹנִי הַשְׁבָּרָע

לזכות ידידינו הנכבד

הרה"ח ר' אברהם בן שרה אסתר שיחי

זوجתו מרתה הנניה בת רבקה תהיה

הוילצברג

וכלי יוצ"ח שיחי

לזכות

השליח הרה"ת ר' יוסף יצחק זוגתו מרת
שטערנא שרה שיחי מינץ
ולזכות ילדיים מנחם מענדל, אייזיק גרשון,
צמתה, משה, וח"י מושקא שיחיו מינץ
שייחיו لهم ברכות בכל מכל כל בטוב הנראת והונגה,
ושירשו מהם הורייהם אידיישע חסידישע נחת

עלילוי נשמה

הרה"ת ר' אליהו ציון בן הרה"ת ר' חנניה ומרת ברוכה
ולזכות מרת סופי בת גרו שטבלחט"א
ולזכות ר' חיים שמעון בן רחל,
ומרת חי' לאה בת ר' אשקלא שיחי
נדבת אוריאל בן סופי זוגתו מרת חנה טויבע
בת חי' לאה ומשחתם שיחיו
שייחיו להם ברכות בכל מכל כל בטוב הנראת והונגה

נדבת

ר' יוסף האלי זוגתו מרת חנה מלכה שיחיו
גורביין

לזכות כל משפחתו

שייחיו להם ברכות בטוב הנראת והונגה בכל מכל כל

לזכות

ידידינו הנכבד הרה"ה ר' ישע"י זושא
וזו' מרת אסתר שיחי ווילחעלם
שייחיו להם ברכות בכל מכל כל
בטוב הנראת והונגה

עלילוי נשמה

הרה"ת הרה"ח ר' בנימין זאב בן הרה"ת
הרה"ח ר' אברהם שיבלחט"א סילווער
נתנדב ע"ז ולזכות הוריו הרה"ת הרה"ח
아버ם זוג' שיחיו סילווער
שייחיו להם ברכות בכל מכל כל בטוב הנראת והונגה

מנדרבים הורשאים

לזכות הרה"ת ר' לוי הלוּי בן שרה זוגתו
מרות שׁיינא מלכה בת דחאל
ובניהם יהודית, צבי הירש הלוּי, חי'
מושקָא בת שׁיינא מלכה
...

Refuah Sheleima to
Daniel Reuvein ben Dina
Donated Anonymous!

לזכות ר' יעקב בן חנה שייחו גרשון
וכל משפחתו
...

הרה"ת ר' שלום דובער זוגתו לזכות
מרת חי' מושקָא גורבִּין
וכל משפחתם

לזכות הרה"ת ר' שמואל דוד זוגתו
שייחו ניומאן וכל משפחתם
...

לזכות משפחת אהרן
שיטברכו בכתו"ס
...
לזכות משפחת באבישט
שיטברכו בכתו"ס

לזכות הת' מנחם מענדל בן שׁיינא באשא
...

לזכות הרה"ת ר' אביגדור סימאנדס וכל משפחתו
...

לזכות ולרפו"ש עבור חי' אללה שותחי' בת ריסא
ולזכות עמנואל בן חי' סאהה
...

לזכות ולרפו"ש ליוסף יצחק בן איריס ודורי בן אורה
...

לזכות אשר בן דינה לויוג מושורש נשמו
ולגאולה שלימה של עם ישראל בקרוב מכם
...

לזכות ולרפו"ש לשאול אללה שייחי' בן חנה דבקה שתחי'
...

לזכות מרת חנה מינא בת שושנה אביבה
...

לע"ג הרה"ר כתראיל שלום בן הרה"ר חיים יצחק ע"ה
...

לזכות הרה"ת ר' נחמן דוב שייחי' בן מאלע, ומשפחתו
...

לע"ג יחזקאל בן יוסף חיים ולע"ג דבקה בת יחזקאל
...

לע"ג ר' דראובן בן ר' יוסף דוביינשטיין ע"ה
נדבת חתנו ר' מיכל קארציא
...

לזכות יהודית ולזכות אחיה תיה חי' מושקָא, צעדא, ואחיה
שורג פיוויש, מנחים מענדל

נדבת הורי' מרדכי אברהם ישעיוו זוג' מרות אסדר שפה תלונר
...

לזכות הרב ומושיע שמואל לו, שימשיך בעבודתו הקודש,
מאת תלמידיו שואל גנוגלי
...

לזכות אייזק גרשון בן שׁיינא באשא, מנחים מענדל, לוי,
יוסף, חי' מושקָא, שלום דובער, אברהם זאב, יהושע זעליג
...

לזכות ר' לוי יצחק הלוּי זוגתו מרת חנה קורינסקי
וכלי יצאי חליציהם ולזכות יתר מנהם מליבורן אוסטרליה
...

לע"ג דראובן אברהם בן אלתר שלמה ליטמן
...

לזכות התמים מיכאל והבי

לזכות כ"ק אדרמור" ר' נשיא דורינו
ולזכות הרבנית הצדיקנית חי' מושקָא
...

לזכות הרה"ת ר' אברהם דוד ומרת דחאל לאה טיברג
...

לע"ג בתיה בת שלמה הלוּי ע"ה
...

לזכות לוי זוגתו מרת רבקה לאה ובניהם חי' מושקָא, מנחים
מענדל, ובתיה מינא געלב
...

לזכות התמים אליה סילפין
...

לזכות הרה"ת ר' אברהם אברמסון וכל משפחתו
...

לזכות הרה"ת ר' נחמן דוב שייחי' בן מאלע, ומשפחתו
...

לזכות הרה"ת ר' ישראל מאיר אברמסון וכל משפחתו
...

לע"ג הרה"ת אברהם ישע"י בהרוה"ת עובדי ע"ה שטראקס
...

לזכות בת שביע שתחי'
בת הרה"ת יוחנן מריזוב וכל משפחתו
...

לזכות דינה בת שביע בת מאירה אסתדר
...

לזכות פערל ריזיל בת אהובה ברכה
...

לזכות הרה"ת ר' יהושע בירקאוויין וכל משפחתו
...

לע"ג דבקה אלטאה בת חנה לאה ע"ה
...

לע"ג חילדה היקרה עדאל שיינא ע"ה
בת הרה"ת מרדכי אליה לחת"א האנאווער
...

לזכות הרה"ת ר' חיים משה זוגתו מנוחה רחל
ובניהם מנחים מענדל ופעסיא
...

לע"ג הרה"ח הרה"ת ר' שמואל אייזיק הלוּי ע"ה פפאק
נדפס על ידי זוכות משפחתו
...

לזכות אסתדר בת דחאל

שיעורים חדשים
בכל שבועמבחן של
שיעור מגידי שיעורמסודר
להפליה

אָנוּ וְאַנוּ כִּי קֹה הִ!

נשמרת משtopic לשיעורים בחסידות

הכל רק בלחיצת כפתור!

www.otzerhachassidus.com

יש גם אפשרות 'להוריד' כל השיעורים ל-mp3 player וכדומה

איסורן כמושיע עזוב נקי נקי

אפשרות
להכנס השיעורים
ל-mp3/USB מפורט של
לפרטים
או להՏוּג השיעורים, צלצלו:
347.762.6054

וילאה הראוי? סזה את ה-

מכון
לעבוד באמת

טלפון: 718.650.6295

אימייל: admin@otzerhachassidus.com

אתר: www.otzerhachassidus.com

וילאה הראוי? סזה את ה-

**ניתן להשיג הקונטראסים בחינם מיידי שבוע בשבוע
במקומות בכל שכונות החרדיות ברחבי ניו יורק**
לפרטים נא להתקשר בטלפון 718-650-6295
או באימייל info@otzerhachassidus.com

**כמו"כ אפשר לקבלו באימייל
או להורידם מאתר אוצר החסידות
www.otzerhachassidus.com**

נדפס באדיבות

538 Johnson Avenue | Brooklyn, NY 11237
t 718.628.6700 f 718.628.6900 e jobs@tphny.com w tphny.com